

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest (Köztelek).**
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Az OMGE. elnökének kitüntetése.

Ő cs. és apostoli királyi Felsege folyó évi június hó 6-án kelt legfelsőbb kéziratával gróf *Dessueffy Aurél* urnak, az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* elnökének a tilkos tanácsosi méltóságot legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

A magyar gazdák hálás örömmel vehetik tudomásul, hogy ő Felsege a magyar gazdatársadalom vezérét ily magas kitüntetésben részesíteni kegyeskedett.

Vásáresarnok - Ellátók szövetkezete.

(Értekezlet június 5-én.)

Jelen voltak: Gróf *Dessueffy Aurél*, *Karsay Albert*, *Bálintffy Pál*, *Forster Géza*, *Serfözö Géza*, *Küszler Henrik*, *Ziegler Nándor*, *Bernát István*, *Szilassy Zoltán*, *Zaleski Jenő*, *Limbér Sándor*, *Bálint Imre*, *Grimm György*, *Goldfinger Gábor*, *Galgóczy Károly*, *Reusz Henrik*, *Schlichter Izidor*, *Politzer Bernát* stb.

Gróf *Dessueffy Aurél*, az országos magyar gazdasági egyesület elnöke, megnyitja az értekezletet s röviden vázolja a célját, melyért az értekezlet összehívott; felkéri *Forster Gézát*, az országos magyar gazdasági egyesület igazgatóját, hogy a szövetkezet előmunkálatairól az értekezletet tájékoztatni szíveskedjék.

Forster Géza mindenekelőtt felemlíti, hogy a *Vásáresarnok-Ellátók Szövetkezetének* eszméje a III. országos gazdakongresszus tárgyalásainak során merült fel s a kongresszus felhívta az országos magyar gazda-

sági egyesületet, hogy a magyar gazdaközönység érdekeinek megóvása végett a budapesti vásár áruesarnokok kihasználására a Magyar Gazdák Vásáresarnok-Ellátók Szövetkezetét alakítsa meg. Az O. M. G. E. választmánya, az e célból kiküldött bizottság által elkészített alapszabály-tervezetet elfogadta s az üzletrészeket a jegyzőknek szétküldetett, a gazdaközönység körében terjesztetett s így a Szövetkezet a gazdaközönség előtt már is érdeklődést keltett maga iránt. Pest vármegye gazdasági egyesülete szintén foglalkozott e kérdéssel, s az OMGE. által elfogadott alapszabály-tervezetet némi módosítással elfogadta, s a közel fekvő vármegyék gazdaközönségéből mintegy hatvanan 130 üzletrészt jegyeztek eddig. Az alapszabály-tervezet legkevesebb 200 üzletrészszel kívánja a Szövetkezet megalakítását. A további eljárás az volna, hogy egy végrehajtó-bizottság választassék, mely előkészítse a Vásáresarnok - Ellátók Szövetkezetének megalakulását.

A szövetkezet célja eléggé körül van írva az alapszabály-tervezetben, felesleges tehát vitatni annak szükségességét. A gazdaközönség mint termelő a szövetkezet révén közvetlen összeköttetésbe hozatik a fogyasztó közönsséggel és így a felesleges közvetítő, a kereskedő ki fog záratni s a gazdaközönség közvetlen a fogyasztónak adhatja a szövetkezet közbejöttével. De a termelés irányára nézve is hatékony befolyást van hivatva gyakorolni az alakítandó szövetkezet az által, hogy tagjait informálja az áruesarnokokban nagyobb keresletnek örvendő élelmi cikkek és terményekre nézve, azok mikénti előállítására, a csomagolásra nézve felvilágosításokkal szolgál a tagoknak.

Lücherer Andor a Vásáresarnok-Ellátók szövetkezte által nagy hiányt lát pótolva, melyet folyton érez egy a termelő, mint a fogyasztó. De mint örvendeteset jelzi a gazdáknak ez újabb tömörülését azért is, mert a legnehezebb kérdésben, az értékesítés kérdésében függetlenítik magukat a gazdák a szövetkezet megalakításával. Azért az eszmét üdvözlő és kívánatosnak tartja.

Serfözö Géza szintén hangsúlyozza a szövetkezet fontosságát, a szövetkezet megindulására nézve azonban szerinte nehézségek merülnek fel, a mennyiben a gazdaközönség és az érdeklődő községek tájékoztatlanok a szövetkezet működésének irányára nézve. E célból egy népszerű ismeretést kellene közzétenni és az alapszabályok kapcsán szétküldeni a közeli községeknek is.

Galgóczy Károly kifogásolja az alapszabálytervezetben kontemplált korlátolt felelősséget, melyre szükség nincs. Inkább emeltessék fel 300 koronára az üzletrész.

Ziegler Nándor röviden ismerteti Európa nagyobb városaiban, a vásáresarnokokban létező hatósági közvetítői intézményeket, melyek sehol sem tökéletesek, mert magánczégek kezében vannak. Szerinte ha a Vásáresarnok-Ellátók szövetkezte is megnyeri a fővárosi vásáresarnokokban a hatósági közvetítői jogot, úgy a termelő, mint a fogyasztó feltétlen bizalmát megnyerheti a szövetkezet. Sürgősnek tartja a szövetkezet minél előbbi megalakítását, hogy a székes fővárossal a tárgyalásokat mielőbb megkezdni lehessen és nehogy egész a hatósági közvetítői jogtól elessék.

Bálintffy Pál *Galgóczy* indítványához járul s az üzletrészek összegét felemelni kéri.

Bernát István: *Galgóczy Károly* kifogásolta az alapszabálytervezetben kontemplált korlátolt felelősség elvét, pedig ezen elv igen üdvösnek bizonyult a Károlyi-féle szövetkezeteknél is, hol hátrányát ezen elvnek nem lehetett észlelni sehol, daczára, hogy a hitelszövetkezeteket többnyire kisgazdák, apró emberek alkotják.

Rubinek Gyula: A felszólalásokra reflektálva megjegyzi, hogy nagyobb szabásu akció ez intézmény mellett eddig azért nem fejtetett ki, mert nem volt ismeretes a központi vásáresarnokintézmény, melynek szabályzata csak az utóbbi napokban tétetett közzé. Most már összegegyeztethető az alakítandó szövetkezet alapszabálytervezete a főváros utasításaival. Különben a szövetkezet 100 üzletrészszel is megalakulhat, ha a végrehajtó-bizottság megalakul, ennek teendője lesz propagandát csinálni.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE, BUDAPEST

Alkotmány-utca 31. szám.

Tűz- és jégkár elleni biztosítások közvetítése.

Hizott marha és sertés bizományi értékesítése.

Havonként kétszer megjelenő üzleti értesítőnk a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének tagjai ingyen kapják.

Mai számunk 12 oldal.

Bálint Imre reámutat arra, hogy milyen előnyös lesz a szövetkezet azon gazdákra nézve, kik üzletrészt jegyeznek. A szövetkezet ugyanis az ő üzletrészesének terményeire nézve vasuti szállítási kedvezményeket, esetleg már az eladás előtt is előlegeket adhat szállított vagy szállítandó terményekre.

Gróf Desseffy Aurél összegezvén a tárgyalás során felvetetteket, határozatként kimondja, hogy az alapszabálytervezetben lefektetett korlátolt felelősség elve a szövetkezet alapszabály-tervezetében helyet foglaljon s az alakuló közgyűlés napját június hó 28-án délelőtt 10 órára állapítja meg s az előmunkálatok végzésére gróf Desseffy Aurél elnökle s Szeniczey Odön alelnökle alatt egy végrehajtó-bizottságot küld ki, melynek tagjai: Karsay Albert, gróf Teleki Arvéd, Bálintffy Pál, Szent-Iványi Zoltán, Zaleski Jenő, Grimm György, Forster Géza, Rubinek Gyula, Reusz Henrik, Serfőző Géza, Szilassy Zoltán, Schlichter Izidor, Nagy Dezső.

Végül tekintettel az idő rövidségére, a hatósági közvetítői jognak a szövetkezet részére való megszerzés ügyében teendő lépések megtételére felkéri az értekezlet Szeniczey Odön, Forster Géza, Serfőző Géza és Nagy Dezsőből álló külön bizottságot.

Elnök az értekezletet berekeszti. Az értekezlet által kiküldött végrehajtó-bizottság azonnal megkezdte működését és elintézte a sürgősebb ügyeket, melyek közé tartozott az is, hogy a végrehajtó-bizottság egyik tagját megbizta azzal, miszerint a termelőkkel személyesen is érintkezzenek s e célból még e hóban utazásokat tegyen.

Felhívás a gazdaközönséghez.

A III. országos gazdakongresszus megbizta az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület”-et, hogy a székesfővárosi vásárcsarnokok ellátására; illetve a fővárosi fogyasztó és a vidéki termelő gazdaközönség közötti közvetlen kapcsolatot létesítésére egy szövetkezetet alakítson.

A székes-fővárosi vásárcsarnoki intézménye ez év szeptember hó folyamán kezdi meg működését, elérkezett tehát az ideje annak, hogy a III. országos gazdakongresszus ezen óhaja mielőbb megvalósíttassék.

A „Vásárcsarnok-Ellátók Szövetkezeté”-nek létesítése ügyében az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” még ez év elején megindította az akciót, a melynek már is az az eredménye, hogy az eddigi szövetkezeti tagokul jelentkezőkből alakult s folyó hó 5-én megtartott értekezlet az alakuló közgyűlés határidejét is megállapította, mely szerint az

június hó 28-án d. e. 10 órakor a „Köztelek” nagytermében fog megtartatni.

Miután e szövetkezésnek célja az, hogy a gazdaközönség minél szélesebb rétegeit ölelje fel, ugyanezen értekezlet mondotta ki szükségesnek, hogy a gazdaközönség figyelme széles körben hívásuk fel, úgy a fővárosi fogyasztására, mint a termelő gazdaközönséget közletről érdeklő e nagyszámú intézményre.

A „Vásárcsarnok-Ellátók Szövetkezeté” mint hatósági közvetítő fog szerepelni, így tehát nem szövetkezeti tagok

által hozzá beküldött áruit is értékesíteni köteles. Ezzel szemben azonban a szövetkezet tagjai azon előnyt fogják élvezni, hogy a főváros által megállapítottnál kisebb közvetítői díjat fog a szövetkezet a tagok terményei után felszámítani.

De előnye lesz a szövetkezetnek az is, hogy a tagok termelését fogja irányítani a mutatkozó szükséglethez képest s ugyancsak ehhez mérten fogja a szállításokat is irányítani úgy, hogy a termelő terményeiért mindenkor a relativ legmagasabb árat érhesse el.

Ez annál is inkább módjában fog állni a szövetkezetnek, miután egy Német, mint Oroszországban fiókokat fog létesíteni, a melyek a Budapesten feleslegessé vált fogyasztási cikkekkel külföldön fogják értékesíteni.

De utmutatással fog szolgálni a szövetkezet a szállítás mikéntjére és a termelő fogyaszti cikkek minősége és mennyiségére nézve is.

Ezen szövetkezetnek célja tehát mindenben a tagok érdekeit szolgálni, azoknak mindenben kezükre járni és azoknak minden irányban kellő utmutatással szolgálni.

A mi a szállítandó terményeket illeti, ezek a mezőgazdasági termelés majdnem minden ágazatára kiterjednek. A szövetkezet értékesíteni fog: kenyert, levágott állatokat, élő baromfit, bárányt és malacot, tojást, turót, vaját száraz és friss főzelékféléket, hüvelyeseket, gyümölcsféléket, szőlőt; egyszóval mindazon terményeket, a melyek értékesítése épp a legnagyobb nehézségekbe ütközik, úgy a kereslet korlátolt voltánál, mint az illető termelvények romlandóságánál fogva, de a melyek termelése viszont a gazdálkodást nemcsak változatossá, belterjessé, hanem jövedelmezővé is teszik.

A szövetkezet f. hó 28-án tartandó közgyűlését követőleg azonnal szervezkedik, a fővárossal szerződésre lép, úgy, hogy még augusztus hó folyamán működését megkezdheti.

A legfőbb ideje tehát, hogy a gazdaközönség felismerve e kezdeményezésnek különösen a mai nehéz viszonyok között való nagy jelentőségét, akkórre csoportosulva, azt megteremteni s felvirágoztatni segítse.

A szövetkezetbe való belépési ivatek s alapszabály-tervezetét megkeresésre azonnal küld az O. M. G. E. titkári hivatala (Budapest, Köztelek).

Budapesten, 1896. június hó 7-én.

A „Vásárcsarnok-Ellátók Szövetkezeté” előkészítő-bizottság:

Gróf Desseffy Aurél elnök, Szeniczey Odön alelnök, Bálintffy Pál, Forster Géza, Grimm György, Karsay Albert, Nagy Dezső, Reusz Henrik, Rubinek Gyula, Schlichter Izidor, Serfőző Géza, Szentiványi Zoltán, Szilassy Zoltán, gróf Teleki Arvéd, Zaleski Jenő.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Összehasonlító műtrágyázási kísérletek.

☞ A gazdálkodás terén újabban talán egy kérdés sem tolu annyira előtérbe, mint a műtrágyázás hasznos vagy káros voltának kérdése s főleg az teszi fontossá, hogy e tárgyról teljesen tiszta képet még ma sem alkothattunk magunknak. Egyik gazdánál a műtrágya fényesen bevált, ez azt mondja, hogy a mai gazdálkodásnál ez elkerülhetlen és eredménynyel járó szükség; a másiknak nem sikerült, ez tiltakozik ellene s azt állítja, hogy neki még ingyen sem kellene; harmadik nem is győződik meg róla, hanem egyenesen humbugnak nyilvánítja; viszont a negyediknél talán szinte bevált, de óva inti tőle gazdatársait, mert rövid idő alatti talajkiszárolással fog járni.

Azon gazdák azonban, kik műtrágyázási kísérletek keresztülvételével már több év óta foglalkoznak, nagy átlagban a műtrágyázás eredményes voltát bizonyítják s érteve a műtrágyázás theóriáját, axiomául állították fel azt a tételt, hogy a műtrágya nem akarja kiszorítani az istállótrágyát, mely soha semmivel sem lesz helyettesíthető; ez csak az utóbbi hiányával annak pótlására, vagy vetéseink felszámítására, illetve a talajban levő egyes növényi tápanyagok egyensúlyban tartására alkalmazható.

A keresztülvitt műtrágyázási kísérletekről szaklapjainkban évek óta nagy számmal jelentek meg értesítések, ezekből az tűnt ki, hogy a műtrágya nem humbug és nem szemét, melyet hiába kiszorítunk; a főfeltétel csak az, hogy az egyes műtrágyanemeket okosan és czélszerűen tudjuk kiválasztani.

Gróf Eszterházy Mihály pozsonymegyei birtokain megejtett műtrágyázási kísérletek közül jelenleg csak azokról akarok megemlékezni, melyek az egyes műtrágyafajok kiválasztására, egymással való szembeállítására s azoknak mikénti mérvben való használatára vonatkoznak.

Bár uradalmainkon már eddig is történtek műtrágyázási kísérletek, melyek célja volt kipuhatolni, jövedelmező volnának a műtrágya használata; az elmúlt 1894-95. gazdasági évben Rovara Frigyes uradalmi igazgató utasításai szerint az egész vonalon rendszeresen megletek azok ismételve oly nagy mérvben, hogy közel kétszáz különböző kísérlet lett egyidőben keresztülvézetve; ezek pedig bebizonyították azt, hogy összes uradalmainkon a műtrágya használata szép jövedelemmel záródott s az egyes uradalmakon kimutatott eredmény szerint magyar holdankint körülbelül 400 frt tiszta nyereséget mutatott fel, illetve a műtrágya kifizette önönmagát s a befektetett tőke még 60% kamatot is hozott.

Természetesen az egyes kísérletek eredményei egymástól távol álló számok között ingadoztak, mint azt például a következő két (1. és 2. számú) szélsőséges kísérlet is mutatja:

1. Buza. Talaj agyagos homok; elővetemény árpa; utolsó trágyázás 1885.

	I. II. III.			szalma hl.	kg
	kilogramm				
Műtrágya nélkül szem: ...	264	47	7	660	1 = 80
100 kg. szuperfoszfáttal szem: ...	562	49	9	1190	1 = 81
Különbözet ...	+358	+2	+2	+530	
Eladatott pro q.	6.50	5.50	3.00	0.80	forint.
Különbőség pénzben ...	+23.27	+0.11	+0.06	+4.24	forint.

A többlet
Az használt
összén 10
val a 32
Tie
műtrágya
tozott.
2.
temény

Műtrágya
100kg. sz.
Különböz
Értéke p
Pénzkülö
A termés
értéke
Költség
Veszteség

V.
tetett t
E
trágyáz
gok kö
tettem.
igen sz
A
kísérlet
mainkb
műtrágy
üres pa
perfosz
3.
vetemé

Műtrágya
100 kg.
foszfát
200 kg.
foszfát
a) Külö
kg. sz
fát ja
Értéke
Pénzkül

árábó
b) Kül
szup
Értéke
Pénzkül

V
a mű
térült
veter
1/2 bi

Műtrágya
100 kg.
200 kg.
a) Kül
kg.
jav
Érték
Külö
ber

A műtrágyázás folytán elért termés-többlet értéke 27'68 frt.
Az egy magyar holdra felhasznált műtrágya ára 1894. év őszén 17'8% oldható foszforsavval a 32 kg. = 5'69 frt.
Tiszta jövedelem 21'99 frt, vagyis a műtrágyába fektetett tőke 368%-kal kamatozott.

2. *Rozs.* Talaj könnyű homok; elővetemény ugar; utolsó trágyázás 1890.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
Műtrágya nélkül	736	40	2590	1 = 70
100 kg. szuperfoszfát	703	2	2680	1 = 69
Különbözet	-28	-38	+90	
Értéke pro q	5'50	1'00	0'80 frt.	
Pénzkülönbőség	-1'54	-0'38	+0'72 frt.	

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
A terméstöbblet értéke	0'72 frt.	Termésminusz értéke	1'92 frt.	
Költség értéke	7'61 "	Műtrágya ára	5'69 "	
Veszteség	6'89 frt.	Költség	7'61 frt.	

Vagyis a kísérlet a műtrágyába fektetett tőkéből csak 25%-ot térített meg.

E két kísérletből látjuk, hogy a műtrágyázás eredménye mily óriási különbségek között ingadozott, mint azonban említettem, az összes próbák átlagos eredménye igen szép sikerrel záródott.

A következő három (3., 4., 5. számú) kísérletnél kiakartuk próbálni, hogy uradalmainkban mily mennyiségben alkalmazzuk a műtrágyát s e végből szembeállítottuk az üres parcellát 100 kg., illetve 200 kg. szuperfoszfáttal.

3. *Buza.* Talaj agyagos homok; elővetemény luczerna; utolsó trágyázás 1887.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
Műtrágya nélkül	517	29	2	2070 1 = 80
100 kg. szuperfoszfát	535	38	3	2130 1 = 80
200 kg. szuperfoszfát	540	53	5	2260 1 = 80

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
a) Különbőség 100 kg. szuperfoszfát javára	+18	+9	+1	+60
Értéke pro q	6'50	5'50	3'00	0'80 frt.
Pénzkülönbőség	+1'17	+0'49	+0'03	+0'48 frt.

A terméstöbblet értéke 2'17 frt.
Műtrágya ára 5'69 "

Deficit 3'52 frt, vagyis a műtrágya árából megtérült csak 38%.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
b) Különbőség 200 kg. szuperfoszfát javára	+23	+24	+3	+190
Értéke pro q	6'50	5'50	3'00	0'80
Pénzkülönbőség	+1'49	+1'32	+0'09	+1'52

A terméstöbblet értéke 4'42 frt.
A műtrágya ára 11'38 "

Veszteség e szerint tehát 6'96 frt, illetve a műtrágyába fektetett tőkéből csak 30% térült meg.

4. *Buza.* Talaj agyagos homok; elővetemény 1/2 árpa; utolsó trágyázás 1893. 1/2 búkköny utolsó trágyázás 1889.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
Műtrágya nélkül	398	51	5	1350 1 = 82
100 kg. szfoszfát	522	76	12	2170 1 = 78
200 " " "	681	69	7	2820 1 = 81

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
a) Különbőség 100 kg. szfoszfát javára	+124	+25	+7	+820
Értéke pro q	6'50	5'50	3'00	0'80 frt.

Különbőség pénzben +8'06 +1'37 +0'21 +6'56 frt.

A terméstöbblet értéke 16'20 frt.
A műtrágya ára 5'69 "

Nyereség 10'51 frt, azaz a műtrágya árán felül még 184% kamatozás.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma
b) Különbőség 200 kg. szfoszfát javára	+283	+18	+2	1470
Értéke pro q	6'50	5'50	3'00	0'80 frt.
Pénzkülönbőség	+18'39	+0'99	+0'06	+11'76 frt.

A terméstöbblet értéke 31'20 frt.
A műtrágya ára 11'38 "

Tiszta haszon 19'82 frt, vagyis a műtrágyába fektetett tőke 348%-kal kamatozott.

5. *Rozs.* Talaj könnyű homok; elővetemény esalamádé; utolsó trágyázás 1886.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
Műtrágya nélkül	519	30	2230	1 = 70
100 kg. szfoszfát	624	36	2320	1 = 68
200 " " "	664	30	2400	1 = 70

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
a) Különbőség 100 kg. szfoszfát javára	+105	+6	+90	
Értéke pro q	5'50	1'00	0'80 frt.	
Pénzkülönbőség	+5'77	+0'06	+0'72 frt.	

A terméstöbblet értéke 6'55 frt.
A műtrágya ára 5'69 "

Nyereség 0'86 frt, illetve a műtrágya árán felül még 15% kamatozás.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma
b) Különbőség 200 kg. szuperfoszfát javára	+145	—	+170	
Értéke pro q	5'50	1'00	0'80 frt.	
Pénzkülönbőség	+7'97	—	+1'36 frt.	

A terméstöbblet értéke 9'33 frt.
A műtrágya ára 11'38 "

Veszteség 2'05 frt, vagyis a műtrágya árából megtérült csak 86%.

Mint látjuk tehát az eredményből, a 2 q szuperfoszfát alkalmazása két esetben (3. b. és 4. b.) okadatoltnak bizonyult be (bár a 3. b. esetben deficizzel járt) és csak egy esetben (5. b.) járt kisebb eredménnyel. Ezen kísérletekből tehát határozottan a műtrágyának mikénti mérvére nálunk következtetni nem lehet s éppen azért a következő, vagyis a jelen 1895/6. évben nemcsak hogy ezen próbákat megismételjük, hanem hogy a középutat is ösmerjük, néhány kísérletnél magyarholdankint 150 kgr. foszfátot használtunk, remélve azt, hogy ezen kísérleteknél az előbbieknél majd tisztább képet szerezhetünk.

Az ezután felsorolandó három (6., 7., 8. számú) kísérletnél ki akartuk próbálni azon az újabb időben hangoztatott kérdést, vajjon melyik szuperfoszfát ér többet, az ásványi eredetű coprolitfoszfát-e, vagy a szerves eredetű spódiumszuperfoszfát?

Köz tudomásu dolog, hogy az ásványi foszfátnak két nagy előnye van a spódiumfoszfát felett és ezek: hogy nem esomósodik oly könnyen, mint az utóbbi és hogy a coprolitfoszfátot bármilyen időjárásakor vehetjük, míg a spódiumot könnyebb (por-szerűbb) volta miatt csak szélesenedes időben, — specziel pedig ezen esztendőben még az is, hogy olcsóbb volt az utóbbinál, mert míg spódiumfoszfátot 1894. év őszén 17'8% oldható foszforsavval a 32 kr., tehát métermázsáját 5'69 frttal fizettük, — addig az ásványi szuperfoszfátot szintén 1894. év őszén 17'5% oldható foszforsavval a 30 kr. vagyis q-ját 5'25 frttal, — illetve 18% oldható foszforsavval 1895. tavasszal a 28 kr., azaz q-ját 5'04 frttal fizettük.

A kísérletek tehát a következők voltak:
6. *Buza.* Talaj meszes vályog; elővetemény luczerna; utolsó trágyázás 1889.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
Műtrágya nélkül	299	286	30	2391 1 = 79
100 kg. coprolitfoszfát	371	305	34	2930 1 = 82
100 kg. spódiumfoszfát	482	281	23	2853 1 = 80

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
a) Különbőség coprolit foszfát javára	+72	+19	+4	+539
Értéke pro q	6'50	5'50	3'00	0'80 frt.

Különbőség pénzben +4'68 +1'04 +0'12 +4'31 frt.

A terméstöbblet értéke 10'15 frt.
A műtrágya ára 5'25 "

Nyereség 4'90 frt, illetve a műtrágya árán felül még 93% kamatozás.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma
b) Különbőség spódiumfoszfát javára	+184	-5	-7	+462
Értéke pro q	6'50	5'50	3'00	0'80 frt.
Pénzkülönbőség	+11'96	-0'27	-0'21	+3'69 frt.

Terméstöbblet értéke 15'65 frt.
Költség értéke 6'17 "

Többlet 0'48 frt.

Termésminusz értéke 0'48 frt.
Műtrágya ára 5'69 "

Költség 6'17 frt.

Vagyis a műtrágyába fektetett tőke 166% kamatot hozott.

7. *Rozs.* Talaj kavicsos homok; elővetemény zab; utolsó trágyázás 1894.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
Műtrágya nélkül	361	147	12	1172 1 = 72
100 kg. coprolitfoszfát	329	231	10	1521 1 = 72
100 kg. spódiumfoszfát	411	181	15	1308 1 = 74

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
a) Különbőség coprolit-foszfát javára	-32	+84	-2	+349
Értéke pro q	5'50	3'—	1'—	0'80 forint.
Pénzkülönbőség	-1'76	+2'52	-0'02	+2'79 forint.

Termésminusz értéke 1'78 frt.
Műtrágya ára 5'25 "

Költség 7'03 frt.

Terméstöbblet értéke 5'31 frt.
Költség 7'03 "

Veszteség 1'72 frt.

Vagyis a műtrágya árából csak 32% lett megtérítve.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma
b) Különbőség spódiumfoszfát javára	+50	+34	+3	+136 szalma
Értéke pro q	5'50	3'—	1'—	0'80 forint.
Pénzkülönbőség	+2'75	+1'02	+0'03	+1'09 forint.

A terméstöbblet értéke 4'89 frt.
A műtrágya ára 5'69 "

Veszteség 0'80 frt, vagyis a műtrágya árából 86% térült vissza.

8. *Rozs.* Talaj kavicsos homok; elővetemény árpa; utolsó trágyázás 1891.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
Műtrágya nélkül	482	268	21	1568 1 = 77
100 kg. coprolitfoszfát	679	330	24	2217 1 = 76
100 kg. spódiumfoszfát	625	289	22	2053 1 = 74

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
a) Különbőség coprolitfoszfát javára	+197	+62	+3	+649
Értéke pro q	5'50	3'—	1'—	—80 forint.
Pénzkülönbőség	+16'83	+1'86	+0'03	+5'19 forint.

A terméstöbblet értéke 17'91 frt.
A műtrágya ára 5'25 "

Jövedelem 12'66 frt, a mi a műtrágya árán felül még 241% kamatnak felel meg.

ujabban talán előtérbe, mint káros voltának, hisz, hogy e még ma sem egyik gazdánál az azt mondja, az elkerülhetlen; a másíknak ellene s azt sem kellene; meg róla, hanem mitja; viszont vált, de óva rövid idő alatti

ik műtrágyá- el már több agban a mű- bizonyítják s úját, axiomiál y a műtrágya istállótrágyát, z helyettesít- yával annak ítésére, illetve tápanyagok mazható.

zási kísérle- a nagy szám- ezekből az humbug és kiszórunk; a es műtrágya- n tudjuk ki-

ozsonymegyei asi kísérletek akarok meg- műtrágyafajok szembeállít- mérvben való

eddig is tör- tek, melyek mező volna-e; az elmúlt ovára Frigyes erint az egész k azok ismé- közel két- gyidőben ke- pbizonyították n a műtrágya záródott s az tt eredmény örülbelül 4'00 tel, illetve a s a belétek- s hozott.

kísérletek ered- zámok között a következő ges kísérlet is

homok; elő- s 1885.

m szalma hl. kg

660 1 = 80
1190 1 = 81
+530
0'80 forint.

+4'24 forint.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma
b) Különbség spódium-foszfát javára	+143	+21	+1	+485
Értéke pro q	5.50	3.—	1.—	—80 frt
Pénzkülönbözöt	+7.85	+0.63	+0.01	+3.88 „

A terméstopplett értéke 12.38 frt.

A műtrágya ára 5.69 „

Tiszta haszon 6.69 frt, illetve a műtrágya árán felül még 117% kamatozás.

Mint ezen három kísérletből kitűnik, a spódium két esetben 16.17 frt nyereséggel és egy esetben 0.80 frt veszteséggel járt; viszont a coprolit két esetben 17.56 frt nyereséggel és egy esetben 1.72 frt veszteséggel járt; az eredmény tehát az, hogy az ásványi eredetű foszfát 0.47 frttal több jövedelmet hozott, mint a esontliszsuperfoszfát, ebből azonban ki nem világlik tisztán a kérdésünkre adott felelet s csak tapogatózunk, midőn azt mondjuk ki, hogy tekintve az ásványi foszfát feljebb leirt előnyeit is, ezt jobbnak véljük a szerves eredetűnél.

Most bemutatok egy kísérletet, melynél a superfoszfátot szembeállítottuk a chilisalétrommal. Nagyon sajnálom, hogy a próbánál ellenőrző üres parcella nem volt, így nem tudjuk, mennyi az egyes műtrágya jövedelme a műtrágyázatlannal szemben; de megtudjuk, melyik műtrágya alkalmazása járt a kettő közül nagyobb haszonnal.

9. Buza. Talaj agyagos homok; elővetemény zabos-bükköny; utolsó trágyázás 1894.

	I.	II.	III.	
	k i l o g r a m m			szalma hl. kg.
100 kg. superfoszfát	219	50	9	780 1 = 76
50 kg. chilisalétrom	320	52	10	1360 1 = 80
Különbség chilisalétrom javára	+101	+2	+1	+580
Értéke pro q	6.50	5.50	3.—	0.80 forint.
Különbség pénzben	+6.56	+0.11	+0.03	+4.64 forint.

A terméstopplett értéke a chilisalétrom javára 6.70 frt.

A chilisalétrom ára 6.13 „

Többlet a chilisalétrom javára 0.57 „

Vagyis a terméstopplett értéke a salétromozás javára esett, a mi inkább azt bizonyítja, hogy a talaj nitrogénszegény, mint-hogy foszforsavhiányban szenved.

A répákkal szintén csináltunk műtrágyázási kísérleteket ugyancsak azon célból, kifizeti-e magát a műtrágya használata. Tudjuk azt, hogy a répáknál eddigelé mindig üdvös eredménnyel járt a superfoszfát és chilisalétrom s mi is így használtuk: 100 kg. superfoszfátra 70—76 kg. salétromot használva; a foszfátot vetés előtt alászántva, a salétromot két adagban (a 35—38 kg.) az első és második kapálás előtt fejtrágyának elhívta. A 10-ik számú kísérletnél azonban a két műtrágyát szembeállítva egymással, megtudandó, melyik műtrágya hozott bővebb hasznot, az eredmények a következők voltak:

10. Takarmányrépa. Talaj agyagos homok; elővetemény buza; utolsó trágyázás 1893.

Műtrágya nélkül	35.85 q gumó.
100 kg. superfoszfát	47.31 q „
70 kg. chilisalétrom	60.13 q „

a) Terméstopplett superfoszfát javára 11.46 q à 50 kr. 5.73 frt.
A műtrágya ára 5.69 „
Nyereség 0.04 frt.

b) Terméstopplett chilisalétrom javára 24.28 q à 50 kr. 12.14 frt.
A műtrágya ára 8.57 „
Nyereség 3.57 „

Tehát a műtrágyázatlan parcellával szemben a superfoszfát javára esett csak

0.04 frt tiszta jövedelem, míg a salétrom javára 3.57 frt, itt tehát látjuk, hogy a répa salétromozása képes a termést majdnem megkétszerezni.

Az utolsó két (11., 12. számú) kísérletnél az ellenőrző üres parcella mellett csináltunk egy foszfát és salétromvegyülékes parcellát is és hogy a superfoszfát hatását külön is észlelhessük, egy harmadik holdon csak superfoszfátot tisztán használtunk. Nevezetesen:

11. Czukorrépa. Talaj homokos vályog; elővetemény buza; utolsó trágyázás 1889.

Műtrágya nélkül	47.80 q gumó.
100 kg. superfoszfát	69.— q „
100 kg. superfoszfát és 72 kg. chilisalétrom	87.80 q „

a) Terméstopplett superfoszfát javára 21.20 q à 90 kr. 19.08 frt.
A műtrágya ára 5.04 „
Nyereség 14.04 frt.

Vagyis a műtrágya árán felül még 255% kamatozás.

b) Terméstopplett superfoszfát és chilisalétrom javára 40 q à 90 kr. 36.— frt.
Sf. 5.04 frt + chs 8.82 frt.
A műtrágya ára 13.86 „
Nyereség 22.14 frt.

Illetve a műtrágyába fektetett tőke hozott 160% kamatot.

12. Czukorrépa. Talaj homokos vályog; elővetemény buza; utolsó trágyázás 1893.

Műtrágya nélkül	63.50 q gumó.
100 kg. superfoszfát	68.90 q „
100 kg. superfoszfát és 72 kg. chilisalétrom	75.90 q „

a) Terméstopplett superfoszfát javára 5.40 q à 90 kr. 4.86 frt.
Műtrágya ára 5.04 „
Veszteség 0.18 frt.

Azaz a műtrágya árából megtérült csak 96%.

b) Terméstopplett superfoszfát és chilisalétrom javára 12.40 q à 90 kr. 11.16 frt.
Műtrágya ára (sf 5.04 frt + chs 8.82 frt) 13.86 „
Deficit 2.70 frt.

Illetőleg a műtrágyába fektetett tőkéből csak 80% térült meg.

Ezen két kísérletnél azt tapasztaljuk, a mit fennebb is említettem, hogy a chilisalétrom a répatermést meg is kétszerezi; tekintve azonban a műtrágya magasabb árát, a superfoszfát tisztán aránylag jobban kamatozott, a mi az előbb közölt 10. számú kísérlettel szemben alighanem a talaj különböző voltában leli magyarázatát.

Mindezekből láthatjuk, hogy a műtrágyázás átlagban bőven kamatoztatja a belé fektetett tőkét; hogy azonban a talaj feltett kérdéseinkre nem mindig adja meg a világos választ, oka a talaj különbözősége és a műtrágya netáni helytelen megválasztása, sokszor a műtrágyázás észszerűen keresztülvitele, néha pedig az időjárás változóságától is függ.

Azért mindazoknak, kik műtrágyát csak kezdenek használni, tanácsos, hogy azt először csak kisebb mérvben használják, kísérleteket okvetlenül rendeznek be s azok eredménye után induljanak a következő évek műtrágyázásánál, el nem mulasztva akkor sem a próbákat pontosan keresztülvetni és ha náluk a műtrágya bevált s nemcsak hogy a talajban netán hiányzó tápanyagok visszapótlása folytán a talaj táperejét egalizálta, hanem haszonnal is járt; alkalmazzák azt bátran nagyobb mérvben is s ne féljenek attól, hogy a műtrágya humbug, melyben

pénzüket oktalanul elszórjuk, mert a műtrágya fontossága a messze jövőbe kiható tény.
Christélyi Béla.

EZREDÉVES KIÁLLÍTÁS.

Tenyészlókiállítás.

Megnyitás.

A II. nagy lókiállítás, melyben tenyészlóvak: ménék, kanczák és esikók állítatnak ki június 5-től június 12-ig tart. A kiállított anyag három lésoportra oszlik: 1. az állami tenyésztések, 2. a nagyobb földbirtokosok tenyésztései, 3. a kisbirtokos-osztály tenyésztései. A kiállítás tüzetesebb ismertetését lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni. A kiállítást f. hó 5-én délelőtt 10 órakor Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter nyitotta meg számos előkelő lótenyésztő és nagy közönség jelenlétében. Bedő Albert államtitkár a rendező-bizottság nevében néhány szóban fölkérte a minisztert, hogy nyitná meg a kiállítást. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter erre a következő beszédet mondotta:

Tisztelt uraim! A mai kiállítás, mint a kiállítások többi sorozata, a honalapítás ezredévi fordulója alkalmából rendeztetett, de éppen ez a mai kiállítás hozza emlékeztetünkbe, hogy a mikor őseink hazánk földjére léptek, mily nagy szerep jutott osztályrészül a magyar lovaknak. Hiszen az ősz hazából alig hoztak magukkal egyebet, mint a lovaikat. Ezeknek a lovaknak hűségében és kitartásában rejlik nem egy diadalunknak titka. És, bár e lovak egy ezredév lefolyása alatt fajukat tekintve sok változáson mentek keresztül: mégis főjellegüket, a szívósságot, nélkülözni tudást máig is megtartották. Ezért kell nagy súlyt fektetni a keleti vér fentartására. De nemcsak a ló, hanem a magyar ember is megtartotta ősi jellegét: ragaszkodását és — hogy úgy mondjam — helyes érzékét a lótenyésztés iránt. Hogy pedig ily eredményt fel tudunk mutatni, ez nemcsak a magyar nemzetnek, hanem a nagy- és kisgazdáknak egyformán köszönhető. Igazán örülök, hogy főleg a népies tenyésztők ily nagy számban jelentek meg és csak annyit mondhatok, hogy ezental is legfőbb törekvésem lesz a gazdasági egyesületeknek, törvényhatóságoknak és kisgazdáknak erre irányuló törekvéseit lehetőleg előmozdítani. Külön elismerésemet kell kifejeznem Bosznia és Herzegovina kiállítóinak, a kik messze hazájukból fáradságot nem kímélve jönnek el minden alkalommal, hogy kiállításunk szépségét és gazdagságát emeljék. Midőn még köszönetet mondok a rendezőségnek, a bíráló-bizottságnak és az összes kiállítóknak, a tenyészlóvak kiállítását megnyitottam nyilvánítom.

A miniszter beszéde után nagy társaság kíséretében a kiállítás megtekintésére indult.

A tenyészlókiállítás díjazása.

A tenyészlókiállítás juryje vasárnap délután hozta meg az ítéletet, mely a következő:

A) A ménestenyésztők kiállításában.

1. Diszoklevelet kaptak: Gróf Festetics Tasziló (telivér ménékért), Döry Jenő, Döry József, Vojnits Sándor, Trautenberg Frigyes báró (félvérűek kollektív kiállításáért), Debreczen sz. kir. város (kollektív kiállításáért), Jankovich-Besán Elemér (lipiczai kollektív kiállításáért).

2. Nagy millenniumi érmet kaptak: A bosznia-herzegovinai kormány, gróf Festetics Tasziló, gróf Szapáry Gyula, Vojnics Jakabné, báró Bánffy Ernő, gróf Károlyi

mert a mű-
jövöbe ki-
stélyi Béla.

ÁLLÍTÁS.

ás.

nyben tenyész-
tők állittatnak
t. A kiállított
1. az állami
földbirtokosok
sztyály tenyész-
mertetését la-
ogjuk közölni.
t 10 óraker
gyi miniszter
lőtenyésztő és
Béla Albert
névében né-
szteret, hogy
rányai Ignác
a következő

kiállítás, mint
a honalapítás
rendeztetett,
hozza emléke-
k hazánk föld-
jutott osztály-
Hiszen az ősz
egyebet, mint
ak hűségében
diadalunknak
redév lefolyása
közösen mentek
a szívósságot,
megtartották.
a keleti vér
ló, hanem a
ősi jellegét:
y mondjam —
y íránt. Hogy
nk mutatni, ez
tnek, hanem a
ormán közsön-
főleg a népies
jelentek meg
hogy ezentul is
gazdasági egye-
knak és kis-
kvéseit lehető-
smerésemet kell
zegovina kiáll-
kból fáradságot
en alkalommal,
és gazdagságát
netet mondok a
tszágnak és az
zlovak kiállítá-
om".
án nagy társa-
megtekintésére

dijazása.

juryje vasárnap
et, mely a kö-

kiállításában.

Gróf Festetich
Döry Jenő, Döry
utenberg Frigyes
állításáért), Deb-
tív kiállításáért),
lipiczai kollektív

met kaptak: A
ny, gróf Fesz-
y Gyula, Vojnics
ó, gróf Károlyi

Mihály (félvérűek kollektív kiállításáért),
Vojnics Simon, Vojnics Béla, Varga Agost,
Szabadka város, a mezőhegyesi tenyészmen-
egyesület, Győr, Veszprém és Tolna megyék,
Székesfehérvár város, Tüköry Lajos, gróf
Károlyi László, Jankovics-Bésán Gyula,
Hódmező-Vásárhely város.

3. *Kiállítási érmet kaptak:* báró Orbán
Ottó, Reisenleitner Pál, báró Redl Béla,
Sándor Árpád, gróf Apponyi Sándor, gróf
Almássy Elemér, dr. Burián Aladár.

4. *Népies irányú kiállítók közül 1.*
100 koronát és *kiállítási érmet kaptak:* Balázs
Mihály, Farkas István, Virág Imre, Nagy
János, K. Szabó István, Bartos János, Győri
Ferencz, Pusztay Mihály, Kovács András,
B. Varga István, Kerdő Sándor, Zsarkó
Imre, Meszlényi Mihály, Heinrich György,
Okrós Sándor.

2. *50 koronát és kiállítási érmet kap-
tak:* Balázs János, Sipos János, Bereczky
Sándor, Győre Ferencz, Nagy Ferencz,
Strommer György, Boesár Pál, Pethes János,
Varga Sándor, Barkóczy Péter, Barót József,
Onody József, Kurucz István, Schmidt Ká-
roly, Raab István, Kiss Sámuel, Szabó István,
Bemle János, Anzelm Maddaléna, Buda
István, Kovács József, Szeghy Imre, Kérdő
Sándor, Bodrogi Sándor, Gajdér Mihály,
Zsarkó Sándor, Mones András, N. Varga
István, Nyikos Sándor, Gottschall Miklós,
Gebhard Mihály, Holzinger Mihály, Jahraus
Lajos, Folk János, Tóth Károly, Kaczur
Károly, Brém György, Stájbél Valentin,
Tempfli István, Heinrich György, Buttyán
Mihály, Benner Péter, Fabó Emánuel, Kiss
Mihály.

3. *Kiállítási érmet kaptak:* Samu Ferencz,
Ujhelyi Jakab, Mikos Sándor, Török Péter,
Nagyfőszög község, Jost János, Wener
Mátyás, Kammerich Gábor, Dietrich István,
Kegel Pál, Milich Imre, Stoffer János, Hepp
Mátyás, Kiss János, Jakus Pál, Molnár
János, Tóth Imre, Rajner János, Várnay
György, Szabó Mátyás, Szabó György,
Buttyán Mihály, Tempfli Károly, Renner
Péter, Dann István, Fabó Emánuel, Kiss
Mihály, B. Kiss Mihály, P. Nagy Imre,
Fadó Péter, Morvay Mihály, B. Szabó
Sándor, Futó József, Pécs Antal, Bugusics
Felix, Sziginet János, Fritz Lőrincz, Podány
József, Szilágyi János, Nagy György, Fábry
Péter, Lédig József, Sopronmegye, Mézes
Lőrincz, Polgár Ferencz, Farkas György,
Dombor Pál, Németh János, Bognár György,
Hájzer János, Szabó József, Nobiles Ferencz,
Kónya József, Keckeméthy János, Burucz
István, Bajdeni György, Szüts János, Szabó
István, Gyenes József, Szolga Mihály, Győre
Márton, Kiss Antal, Kovács Antal, Radics
Bertalan, Fröhlich Mihály, Németh Péter,
Baranyamegye, Schwarz György, Gabi János,
Demhard János, Balaskó János, Pörös
Sámuel, Gyurkó József, Hevesmegye, Szabó
Lukács, Molnár Sándor, Dékai József,
Madarász Józsefné, Vajda Valentin, Temesm.,
Klein András, Weinecz Mihály, Kleman
János, Nikola Márton, Bisnyei János, Bertha
István, Rozáry Ferencz, Kiss István, Győry
Ferencz, Hídegy Mihály, Schücker Ferencz,
Bertha Mihály, Tóth Imre, Sente Mózés,
továbbá a boszniai és hercegovinai csoport
kiállítói közül: Wur főhadnagy, Novákó
Szántó, Staritz Jovo, Ibriz Ibrahim, Wurzbach
főhadnagy, Warin őrnagy, Valentics kapitány,
Dutsics Risztó, Veiszovits Mohamed, Jubits
Mizo, Okánovics Szerif, Tovicsacs Rosztos,
Gradaesics bég, Hussein Begoesics bég,
Radics Tódor, Jubits Mitó, Gradaszits effendi,
Hrnkas Peró, Gradaesacs Tahmiszics Hussein,
Szelies Imre, Aganomits Jura, Cselebies
Szulejman bég, Bussatlia Hakki bég, Jakies
Jovo, Russidovits Hamid hadsi, Muftics
Ahmed effendi, Jahits Szulejman, Draganovits
Lukács, Radman Sztipicza, Kolovrát Pevo,
Gradasevits bég, Talakovszky körercvos,

Milovánovits Milán, Szokolovits Aga, Bajzovits
Szuljaga, Agics Szulejman Hassán, Axamia
Ozman, Agics Szalko, Pavics Jovo, Luits
Morkó, Dragisevits esendörörmester, Csoniss
Ozmán Ali, Kokolovits kapitány, Szadikovits
Ibrahim, Gradaesevics Emin bég, Gradaesevics
Mehmed bég, Odobasits Ozmán bég, Luits
Marko, Menk Konrad, Gerber Sámuel,
Brandtner Vilmos, Popovits Miklós.

4. *Részvételi érmet kaptak:* Király Gyula,
Debreczen szab. kir. város gazdasági taná-
csosa, továbbá a következők ménes mes-
terei: Jankovics-Bésán Elemér, Majláth
József gróf, Miklós Ödön, Redl Béla báró,
Apponyi Sándor gróf, Döry Jenő, Debreczen
város, továbbá a zirczi apátság.

Dijlovaglás.

A földmivelésügyi miniszter a millená-
ris kiállítás alkalmából az állatkiállítási te-
rület versenypályáján f. évi június hó 10-én
d. u. 3 óraker díjlovaglást rendez. A díj-
lovaglásban a cs. és kir. közös hadseregbeli
és a m. kir. honvéd lovas tisztek vesznek
részt, általuk idomított, és belovagolt állami
ménlovakon. A díjlovaglás célja: az állami
ménesekben nevelt méneknek belovagolt
állapotban levő bemutatása. Követelményei a
következők:

A verseny mint campagne lovak telje-
sen belovagolva, feltétlen engedelmesség. En-
nek megítélésére minden lovasnak lovát
mindkét kézen egyenes vonalon, mint
elővén, minden jármódban és útemben kell
elővagalni. Minden jármódban a ló haj-
lama az előremenéshez, valamint a rövidített
és gyorsított útem közötti különbség hatá-
rozottan kifejezést nyerjen. A ló mindkét
kézen egyenlően legyen kiképezve, minden
alkalomnál a lovas akarata, szándéka, vala-
mint a lónak ez iránt való értelme kifeje-
zésre jusson. Minden lovas által bemutat-
tandó: A nyugodt és engedelmes átmenet
egyik jármódból és útemből a másikba. Min-
den jármódból a nyugodt megállás és ugyan-
azon jármódban való indulás. Hátralépés,
abból megállás, ugyszintén indulás. Beugra-
tás vágatába állóhelyből, lépésből és ügetés-
ből. A következő akadályok vágatában ugra-
tandók: Egy körülbelül 80 cm. magas kor-
lát, egy körülbelül 2 méter széles árok, továbbá
egy kettős akadály- és pedig egy 80 cm. ma-
gas sövény, mögötte körülbelül 150 cm. szé-
les árokkal. Az akadályok vétele a bíráló-
bizottság elnökének utasítása alapján törté-
nik. A lovagolandó jármódokat a bíráló-
bizottság kebeléből választott tag a megfe-
lelő katonai kürtjelekkel jelezheti. A jármód
úteme az illető kürtjelnek ismétlésére gyor-
sítandó. Az egyes csoportok lovasai, elte-
kintve a jármódtól, önállóan lovagolják lo-
vaikat. Az előlovaglás a ménlovak faja sze-
rint alkotott csoportokban történik és pedig:
I. csoport Nonius faju ménék, II. csoport
Gidrán faju ménék, III. mezőhegyesi angol
félvérmenék, IV. kisbéri angol félvérmenék,
V. bábolnai arabs félvérmenék. Az egyes-
csoportok felőránkint lesznek kürtjelre előhiva-
tandók.

A díjakat a földmivelésügyi miniszter
adja. Minden egyes csoport részére: 1-ső
díjként egy tiszteletdíj 1200 korona értékben,
2-ik díjként egy tiszteletdíj 800 korona értékben,
azonkívül a díjlovaglásban résztvevő minden
lovasnak, az illető első és második díj nyer-
tését kivéve, egy-egy emléktárgy.

IRODALOM.

A méh. (Elméleti és gyakorlati utmutató
a méhészet terén. Irta: báró Ambrózy Béla.)
Csak nemrégiben gazdagodott méhészeti
szakirodalmunk Sötér lelket gyönyörködtető

nagy munkájával „A méh és világa”-val s
most ismét egy új, a fentihez hasonló becs-
esél és értékkel bíró mű megjelenéséről
adunk számot. „A méh” című munkának
azonkívül is, hogy a közel 400 oldalra ter-
jedő vaskos kötetben szakavatott tollal van-
nak megírva a méhészkedésre vonatkozó
összes tudni valók és ismeretek, kiválóan
nagy érdeket kölesönöz írójának előkelő tár-
sadalmi helyzete.

A méhészet közgazdasági fontosságát
elvitatni nem lehet, nem a mai nyomasztó,
válságos viszonyok közepette, midőn a
gazda ugyszólván kényserülve van, hogy
változtatosságot, minél több gazdasági ágat
vezessen be gazdaságába. A méhészetnek
hazánkban való nagyobb mérvű istápolása
és általánossá tétele kétszeresen fontos a
szegényebb néposztályra, melynek anyagi
fölsegélyezésére van hivatva a méhészet
közrehatni, miután csekély beruházzal
biztos és szép jövedelmet hoz s földbirtokot
nem feltételez. Örömmel regisztráljuk, hogy
báró Ambrózy Bélát „A méh” című nagy
munkája megírásában e humánus szempont
kalauzolta, mert mint írásaiban maga is ki-
fejtí „minden jó érzületű honfinak köteles-
sége eredményekre fektetett tapasztalatait a
nagy közönség elé tárni”.

Ambrózy báró 1859-ben mint lovassági
tiszt Olaszországban Coneglianóban tartó-
zkodván kedvelte meg a méhekkel való fog-
lalkozást s azóta méhészkedik. Bajororszá-
nak eichstädti, nordhingeni és nürnbergi
híres méhészeit tanulmányozva, ott szer-
zett tapasztalatainak hazai viszonyainkhoz
való alkalmazásával nem kis mértékben
járult hozzá méhészetünk fejlesztéséhez.

„A méh” első hat szakasza a méhek
természetrajzát, a méhalkásokat, méhek ke-
zelését, azok elhelyezését, a különböző rend-
szerű kasokat és kaptárokat, azok berende-
zését, a méhek ápolását az év különböző
szakaiban tárgyalja könnyed, szinte pathe-
tikus irmodorral, mely a tárgyszeretetről
tanuskodik, melylyel a szerző munkáját
megírta.

A méz gyakorlati felhasználásáról, a
viaszról s egyáltalában a méziparról, a méz-
bor, méz-sör s mézes sütemények készítésé-
ről külön fejezetek foglalnak magukban
részletes utasításokat a méhészkedő részére.

Szerző számokkal bizonyítja be, hogy
a méhészet nagyobb befektetéssel s az e
célra külön fizetett egyének díjazása mel-
lett is szépen jövedelmez s felszólítja a nagy-
birtokosokat, hogy „az élvezetet gazdagon
nyújtó méhészeti élet tevékenységében részt ve-
gyenek s hazánk méhészetét saját hasznuk érde-
kében is fényre emelni közreműködjenek”.

Nagyban és kicsinyben való méhészke-
edésre nézve közöl is üzemetert s kimutatja,
hogy egy 100 kásra berendezett méhtelepnek
2014 frtnyi befektetési és 680 frt kezelési
költsége a második évben — normális vi-
szonyokat feltételezve — 1476 frtot jövedel-
mez, mely összeg a beruházási tőkének 39 $\frac{1}{2}$ %-a.
A kisebb arányban való méhészkedésnél
pedig a második évben a befektetett tőke
visszatérül, mi elég bizonyítéka a méhészet
gazdaági fontosságának s tény az író mon-
dása, hogy a méh a szegény nép legelő-
marháját képviseli.

Végül hazánk és a külföld 35 jeles
méhészenek életrajzát és arcképét közli a
szerző végére, helyezvén, autobiográfiáját is.
Hazai jeles méhészeink közül az életrajzok
közt feltaláljuk Sággy Mihály, Grand Miklós,
Kriesch János, Göndöcs Benedek, Vámosy
Mihály, Metzger Ede, Kovács Antal, Binder
Iván, Bodor László, Liebner József stb. élet-
rajzait is.

A munkához tárgymutató is van esa-
tolva, melynek segítségével könnyen eligazod-
hatunk a 400 oldalas tartalmas munka át-
tekintésénél. h.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

184. kérdés. Kertemben van meglehetősen sok mindenféle gyümölcsfa, és nagyon sok hangya, a fák körül. A földet már többször kiszedtettem, tettem belé másikat, úgy szintén már a fákat mésszel is bekentem, leöntöttem a földet oltott mésszel és a hangyák még mindig uralkodnak. Szíveskedjék valamit ajánlani, hogy a hangyákat miképp pusztítsam el.

Gombos.

L. Gy.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:	Oldal
Az O. M. G. E. elnökének kitüntetése. — Vásárcsarnok-Ellátók Szövetkezete.	843
Felhívás a gazdaközönséghez.	844
Növénytermelés.	
Összehasonlító műtrágyázási kísérletek.	844
Ezredéves kiállítás.	
Tenyészlo-kiállítás.	846
Díjlovaglás.	847
Irodalom.	
A méh.	847
Levélszekrény.	848
Vegyések.	848
Kinevezések. — Eljegyzés. — O. M. G. E. tagok kitüntetése. — Miniszter köszönete. — A nyitrai vármegyei gazdasági egyesület. — A francia miniszterelnök a bimetallizmusról. — A szatmári püspökség gulyája. — A berlini hizómarhakiállítás. — Németország mákforgalma. — A gabonatermés-kiállítások Franciaországban.	849
Kereskedelem, Tőzsde.	849
Budapesti gabonátőzsde. — Szeszüzet. — Élelmiszerek a budapesti hétfővásáron. — Budapesti takarmányvásár. — Állatvásárok: Budapesti szurómarhavásár. — Budapesti juhvásár. — Bécsi vágómarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi szurómarhavásár. — Bécsi juhvásár.	850
Szerkesztői és kiadóhivatali üzenetek.	850

Kinevezések. A földmívelésügyi miniszter Nemes István kir. mérnököt a m. kir. kulturmérnöki hivatalok személyzeti létszámába kir. főmérnöké. — Pálffy Tihamér, Róth Károly, Kövessy Győző és Finta Lajos kir. segédmérnököt a m. kir. folyam- és kulturmérnöki hivatalok személyzeti létszámába kir. mérnöké nevezte ki.

Eljegyzés. Kovács Albert, Gömör és Kis-Hont vármegyei gazd. egyesületi titkár eljegyezte Márki Imre feketeteri uradalmi kasznár leányát, Irénkét.

O. M. G. E. tagok kitüntetése. Ő cs. és apostoli királyi Felsőlegye Magyarország ezredéves fennállásának megünneplése alkalmával a közügyek terén szerzett érdemek elismerésül számos kitüntetést méltóztatott adományozni. Ezek között többet a mezőgazdaság terén működő O. M. G. E. tagoknak. És pedig báró Liphay Béla főrendiházi tagnak a *Lipót-rend középkeresztjét*, dr. Forster Gyula miniszteri tanácsos és a magyar földhitelintézet igazgatójának a *Lipót-rend lovagkeresztjét*, Balás Árpád a magyaróvári m. kir. gazd. akadémia igazgatója és Kubinyi Miklós az árvai uradalom igazgatójának a *III. oszt. vaskorona-rendet*, Szabó József az erdélyi gazdasági egyes. elnökének a *Ferencz József-rend középkeresztjét*, Bertalan Alajos a piarista-rend jószágkormányzójának, Czemer Nándor közgazdasági előadónak *Jeney Ernő* a Benedek-rend jószágkormányzójának és *Vámosy Mihály* budapesti evangélikus református főgymnáziumi igazgatójának a *Ferencz József-rend lovagkeresztjét*, Kodolányi Antal gazdasági író királyi tanácsosi címet, Leidenfrost Gyula, László és Tivadar, és Reusz Henrik földbirtokosok magyar nemességet kaptak.

Miniszter köszönete. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Széll Kálmán v. b. titkos tanácsos, földbirtokosnak, kiváló szakértelemmel párosult hazafias áldozatkészségeért, melyvel telivér simenthali fajta szarvasmarhatenyészetét a tökély magas fokára emelte s ez által a hazai állattenyésztés ezen irányának felvirágoztatására oly lényegesen közrehatott, meleg köszönetét és elismerését nyilvánította.

A nyitrai vármegyei gazdasági egyesület f. junius hó 3-án Emödy József alelnök, elnöklété alatt tartott igazgató-választmányi ülésén elhatározta, hogy a f. évi szeptember hó végén Budapesten megtartandó IV-dik országos gazdakongresszuson az egyesületet Verő Arthur, Bárány Zsiga, dr. Rudnyánszky Béla, Engel Henrik, Gross Hugó, Bodó Péter, Schlesinger József, továbbá az igazgató-választmány és az elnökség összes tagjai képviseljék. Elhatározta továbbá az igazgató-választmány, hogy elvileg hozzájárul az O. M. G. E. által a szövetséges gazdasági egyesületek részére kidolgozott alapszabálytervezethez s hogy a módosítók megállapítására a IV-ik gazdakongresszusra kiküldött tagjait felhatalmazza. Elhatározta az igazgató-választmány, hogy a nyitrai vármegyei III-ik árpavásár a f. évben Póstyénben (a világhírű fürdőhelyen) tartassék meg. Elhatározta az igazgató-választmány, hogy egy tekintélyes kollektívóval vesz részt a folyó év őszén Budapesten megtartandó gyümölcs-kiállításon. Elhatározta végül az igazgató-választmány, hogy a vármegyei földmívelők az ezredéves országos kiállítás megtekintésére buzdíttassanak.

A francia miniszterelnök a bimetallizmusról. A francia bimetallisták a mult napokban gyűlést tartottak Párisban a kettős valuta érdekében, mely alkalommal számosan reámutattak a kettős valuta előnyeire a monometallizmussal szemben. Különös súlyt kölcsönözött e gyűlésnek Méline miniszterelnök beszéde a kettős valuta mellett, melyben hatalmas érvekkel mutatta ki azon hátrányos befolyást, melyet a kettős valuta a gazdasági cikkek átalakítására gyakorol. A nagyhatású beszéd lényege a következő: „A fő kereskedelmi cikkeknek árnyatlansága kétségtelenül nem egy oknak tulajdonítható. De családias nélkül állíthatjuk, hogy az arany értékének az emelkedése, viszonyban az ezüstével, egyik legnagyobb oka volt ezen hátszennek. Nem akarok más bizonyítékot ezíteni, mint azt, a mi oly régi idő óta van beigazolvva, mely tagadhatatlanná vált, hogy az áraknak a hanyatlása tisztán azon államokban következett be, a melyek aranyvalutával bírnak, holott az árucikkeknek az árai megmaradtak azon államokban, ahol az ezüst maradt forgalmi eszköz. Az árak hanyatlásánál nem sokkal hátrányosabb dolog az ezüst és arany közti értékviszonyának az ingatagsága. Ez az oka annak, hogy a nemzetközi viszonylatokban a esereforgalom megnehezítettik, mert folyvást változik az ezüst értéke az aranyhoz képest és valóságos iparaggá fejleszti az agót. Még hozzájárul ezekhez a veszélyekhez, hogy a nagy ázsiai nemzetek az ezüstérték védelme alatt duzzadó vitorlákkal haladnak a polgárosodás felé és létesítenek óriási ipari és gazdasági termelést. Hogyan tarthassák magukat az európai nemzetek a katonai terheknek borzasztó sulya és az óriási adók miatt ezen fiatal, ezen erőteljes népekkel szemben, a kik olesó munkabérek mellett még az ő pénzrendszerükben óriási támogatással bírnak? Ennek a mélyen gyökerező bajnak az orvosát könnyű megtalálni: abban áll, hogy el kell távolítani a betegség okát és vissza kell térni a bimetallizmusra, vagyis meg kell állapítani az arany és ezüst értékviszonyának szilárd határait, hogy ekképp stabilitás és bizalom lép-

hessenek a nemzetközi esereforgalomba. Ha a kérdés megoldása tisztán a francziák kezében volna, akkor az régen meg volna már oldva, mert ez Franciaországnak az érdeke is és ezt a monometallisták se tagadják. Ez az oka annak, hogy a francia parlament 349 képviselője mondotta ki a képviselőházban ezen reform behozatalának sürgős szükségét. A francia kormányának az intencziói se jöhetnek kétségbe. A baj csak az — uraim — hogy a megoldás nem tőlünk függ, nem kizárólag Franciaországtól, mert ez nemzetközi kérdés és feltétlenül követeli a főbb aranyvalutás államoknak a szövetkezését. De az igazat mondom, midőn közelinek jelzem az órá, a melyben a megoldás az egyes államok között létre fog jönni. Az eseményeknek és a népek szenvedéseinek nyomása alatt mindenütt keletkezik mozgalom a bimetallizmushoz visszatérés javára. E mozgalom magával ragadja a népeket és parlamentjeiket kormányaikkal együtt. Nő ez a mozgalom Angliában, Belgiumban, Németországban és Amerikában. Nem kell ehhez a mozgalomhoz, hogy általánossá váljék és a világ egyik végétől a másikig terjedő legyen több, mint egy villamos szikra. Ez a villamos szikra ki fog ugrani, legyenek ebben biztosak. Nem tudom, honnan és miként, de ki fog ugrani, mert a dolognak ereje így akarja azt, mert midőn egy kérdés érett, akkor kell, hogy az megoldassék.

A szatmári püspökség gulyája. A szarvasmarhakiállításban a millenniumi érem lépésőfok arra, hogy azok, a kik megnyerték, ha az eddigi uton haladnak, alkalomadtával a díszoklevélre érdemes anyagot állítsanak ki. Ilyen tenyésztőktől vehetik apaállataikat azok, a kiknek anyaga javulást várhat díjazott tenyésztőktől vett apaállatok után, a nélkül, hogy a kisebb gazdára, községre, elérhetlen árakat kellene fizetni. A millenniumi kiállításon szót érdemel e tekintetbe — mint már említők — a *szatmári püspökség* által kiállított tenyészanyag. Heszuság, mélység s főképpen arányos testalkat érdemel e tekintetben említést, nem azok a marra óriás, de farra gyenge állatok, melyekben sok tenyésztőnek kedve telik. Tartásra e gulyabeli marha nem támaszt oly nagy igényeket, mint az istállózott s szívósság és kitarás dolgában mindig fölötte áll az istállózott marhának. Nem hiányzanak a magyar faj jellegzetes szép tulajdonságai, a kendő s a szép szarvállás. Szóval a tenyészet egy sokat ígérő jó uton haladó tenyészet, melyen meglátszik a származás nemesége a konstans faj, mely nem véletlenül produkál sikerült egyedeket, hanem az ország legjobb gulyáiból, Zombolyáról és Sarkadról származik. Örömmel tejezzük ki, hogy a főpapi nagybirtokokból, melyek helyi körülmények s a birtok nagysága folytán példaadó szerepre hivatottak, a szatmári püspökség csakugyan elől jár.

A berlini hizómarhakiállítás. Május hó 13-án és 14-én tartották meg Berlinben a gazdák klubja által kezdeményezett és életbeléptetett 22. hizómarhakiállítást, mely nem csak kereskedelmi kiállítást, hanem mindenekelőtt tanulmányozási célokra volt igen alkalmas. Az idekiállításon való részvétel valamivel kisebb volt a tavalyinál, dacára ennek Berlinben sikerültebb hizómarhakiállítás még alig volt látható. A kiállításra 168 kiállító által összesen 2098 darab állat lett bejelentve, a bejelentett állatok azonban ragályos betegségek fellépte miatt nem voltak mind kiállíthatók. A mi az egyes csoportokat illeti, a szarvasmarháké volt 661 darabban legerősebben képviselve, ezek közt egy 7 éves ökor 1190 kg. sulylyal volt a legnehezebb. Borju mintegy 193 drb volt kiállítva, juh 269 db, sertés 152. A jury a császárdíjat, a nagy aranyérmét *Kretschmar-Selin* gazdasági tanácsosnak adomá-

nyozta a fiatal ökrök csoportjában elért legmagasabb tenyésztési sikerekért; ezen kívül még mintegy 50 drb díjat osztottak ki a kiállítók között. A külföldön rendezett hizómarhakiállítások minden tekintetben felette állanak a nálunk eddig rendezett ilyenemű kiállításoknak. Ugyanis még nálunk jóformán csak arra fektetik a főszólyt, hogy minél nagyobb tömegű állatokat legyenek képesek előállítani, a külföldiek nem csak nagy tömegű testet, de különösen kitűnő minőségű húst kívánnak hizott állataiktól; ennek oka pedig az, hogy a külföldön a hus minősége tekintetében sokkal nagyobb igényűek a fogyasztók mint nálunk, szóval jó és élvezhető húst kívánnak. Tudva azt, a hizálással foglalkozással mindenképpen arra törekednek, hogy a nagy közönség igényeit kielégíthessék, ezt pedig csakis úgy képesek elérni, hogy a hizálásra fiatal, még nem teljesen lecsigázott állatokat állítanak be, nem pedig vén, már a végsőig kihasznált állatokat hizálnak, úgy mint azt nálunk a legtöbb hizáló teszi. Mert hiába, az ilyen vén állat jó hizálás által ha nagy tömeget is ér el, annak legnagyobb része fagygyu és rossz rágós hus lesz. Angliában és Amerikában a hizómarhakiállításokon a kiállított anyag nemcsak külsőleg lesz megvizsgálva, u. i. nemcsak azt nézik, hogy néz ki az állat, minő súlyjal bír, hanem első sorban is az állat korát veszik tekintetbe, sőt az állatot levágják és a húst is megvizsgálják és ezt igen bőlesen cselekszik, mert hiába a hizó állatnál első a hus minősége és ezt külsőleg nehéz megítélni. Az amerikaiak ez eljárást már Európában is kezdik több helyen utánozni; igen üdvös volna, ha e jó példa nálunk is ami jövőbeli hizómarha kiállításainkon követtetnék.

Németország mákforgalma, 1885-94-ben. Evenként mintegy öt millió márká értékű mákot importál Németország — és pedig:

	Bevitt	Kivitt
	métermázsát.	
1885-ben	200,570	5,460
1886-ban	85,780	9,880
1887-ben	117,200	3,090
1888-ban	149,320	1,810
1889-ben	169,010	4,260
1890-ben	180,220	2,850
1891-ben	164,440	500
1892-ben	211,620	900
1893-ban	199,550	1,310
1894-ben	223,445	136

A forgalom a tíz év alatt nem tüntet fel jelentékeny módosulást, leszámítva azt, hogy az amugy is csekély kivétel csaknem teljesen megszűnt. Legtöbb mákot vittek Németországba 1894-ben: Britt-Kelet-India 165,521, Törökország 20,870, Oroszország 18,380, Belgium 14,816 métermázsát.

A gabonatermés-kilátások Franciaországban. Párisból írják, hogy a francia földművelésügyi miniszterium szakreferenseinek jelentései alapján összeállította már első idej termés-becslési jelentését, amelyben konstatálja, hogy Franciaországban az őszi búzával bevett terület alig változott, a rozs területe, valamint az árpaterelet is hasonló az 1895-iki bevett területéhez. A francia kormány kimutatja jelentésében, hogy az őszi búza állása 2 departementben (megyében) 6-10%-kkal kedvezőbb, mint a múlt évben. 11 megyében 1-5%-kal jobb, 50 megyében pedig hasonló a múlt évihez: 23 megyében a termés-kilátások 1-40%-kal alatta vannak a múlt évi termés-kilátásoknak, illetve eredményeknek és így Franciaország búza-termése, minden kétséget kizárva nem fogja már megütni a múlt évit, amikor ugyanis 119 millió hektoliter búza termett. A kormány becslése azt engedi sejtetni, hogy Franciaország 1896. évi búzatermése alul marad még

a 110 millió hektoliteren is. Minthogy továbbá a rozs a legtöbb helyen 80-90% termést ígér, azaz 58 megyében, a múlt évi terméshez viszonyítva, hasonlóak a termés-kilátások és 28 megyében jóval kevesebb termést várnak a gazdák, a termés-hozam roszból ez évben szintén kevesebb leend, mint a múlt évben. Az árpa és zab nagyobbára mindenütt igen jól kikelt és szépen gyarapodik, ezek a termények az ősziéknél is jobban állanak, csak hogy jó esőt kívánnak már a tavasziak is. A takarmány és burgonya kielégítő.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(Guttman és Wahl budapesti terménybizományi cég jelentése a „Köztelek” részére.)

Budapest, 1896. június 9-én.

A lefolyt hét időjárása állandóan meleg maradt. Csapadék az egész ország területén volt, de csak kis mennyiségben és kívánatos volna, ha bőségesebb esőzések fordulnának elő. A vetések állásáról szóló hírek továbbra is kedvezőek, eső azonban sok helyen nagyon szükséges. Különösen biztató hírek a Tisza egész mentéről érkeznek, míg a Bácskában, Bánátaban és Torontálmegegye egyes vidékein a vetések ritkák. A vizállás a Dunán emelkedő, a mellékfolyókön esőkkenő. Külföldön a vetések állását illetőleg Angliában és Franciaországban szárazságról panaszkodott és különösen a tavasziakat féltették, a hét vége azonban meghozta a kívánt esőzést is. Rumániában az ez idén bevett terület kisebb a tavalyinál; a vetések kielégően állanak.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg a forgalom továbbra is korlátozott és az irányzat általánosságban alig változott. Amerikában a hét kezdetével nagyobb szerű realizációk tetemesebb áresökkenést idéztek elő, később a hangulat azonban ismét megszűrdült és a legutóbbi napokban bekövetkezett gyors emelkedés folytán egyenlegként 2 c. magasabbnak. Angliában olcsóbb árak mellett is csak gyenge üzleti tevékenység fejlődött, ugyancsak a francia piacokon is, míg a hét vége felé rohamos áremelkedés következett be. Németországban kedvező termés kiátások, ugymint erősebb kínálat a hangulat elnyúlását idézték elő és a többi piacok is nehézkes forgalom mellett a vevők tartózkodását jelentik.

A mi piacunkon a hangulat kezdetben szintén csendes volt, míglen később kenyérmagvak iránt jobb kereslet mutatkozott, mivel kapcsolatosan magasabb árak is voltak elérhetőek. Takarmánycikkék — zabot kivéve, mely szintén szilárd — változatlanok.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Búza iránt kezdetben lanyha volt az irányzat, mert a jó kínálat mellett alig mutatkozott kereslet. Az időkönben fedezési vásárlásokra megszűrdült határidőpiac egyrészt és a malmok eddigi tértelensége másrészt lényegesen hozzájárult azonban ahhoz, hogy a malmok és ezek között különösen egyesek nagyobb-szerű bevásárlásokat eszközöljenek, miáltal a tulajdonosoknak lehetséges volt 12¹/₂ krnyi áremelkedést keresztülvinni. A forgalmat ca 130,000 q-ra tesztük, a hozatal 160.0 q-ra rug.

Rosz mérsékelt van kínálva és árak így szilárdan tarthaták magukat, sőt néhány krrel emelkedhetek is. A vásárláson fogyasztás és export egyaránt vetek részt minőség szerint 6.25 frt budapesti paritásra és 6.32¹/₂ frtg helyben fizetve.

Árpa takarmány és hántolási ezélokra változatlan. Fogyasztók továbbra is csupán gyárosok, kik azonban jobb fajták iránt e héten élenkben érdeklődtek. Minőség szerint helyben 4.40-85 frtot Cassa fizettek.

Zab kezdetben bőségesen volt kínálva, minek ellenében azonban a vevők tartózkodóak maradtak. Később a kínálat lényegesen kisebb lón és minthogy ekkor jobb kereslet mutatkozott, a fogyasztásnak 10 krrel magasabb árakat kellett megadni. Szin és tisztaság szerint 5.99-6.35 Cassa érhető el ab Budapest.

Tengeri eladásra nem kerül a piacra és csakis a most folyó határidő szállítási céljaira fordítottak.

Olajmagvak: Káposztarepceben 9-9.50 frtos árak mellett alig volt üzlet, bánátrepce 8.50-9- frton kelt el, vadrepce 4.25-50 frtot, gomborka 8.-8.25 frtot jegyez. Káposztarepce 1896 aug.-szeptemberre korlátozott forgalom mellett gyorsan velt emelkedő és 10.30 frt után 10.60 70 frttal zárul.

Hüvelyesek: Babban e héten sem volt üzlet és árak továbbra is csak névlegesek. Jegyez trieuri aprószemű Gyöngyösön, Félegyházán 8.25, fehér Baja, Mohács, Zomborban 7.75-8.-, barna ab Nagy-Károly 6.10, erdőnyi 6.20 állomásokon átvéve. Büköny 4.75-

5.-, Muhar 5.75-6.-, Kendermag 8.50, Lenmag 9.50-9.75 frt. Budapestben. Köles üzletelen 5.20-30 frt helyben.

Napi jelentés 1896. június 9.

Készbuza ma jól volt kínálva, a malmok elég jó vételkedvet mutattak és szilárd irányzatnál 30,000 mm-át vásároltak néhány krajczárral magasabb árak mellett.

Buzában következő eladások történtek:

Tiszavidéki:	300 mm. 81 kg. à 7.15	frt 3 óra.
500	81	7.15
700	81	7.15
800	81	7.15
200	81	7.15
100	89	7.15
550	80	7.15
100	80	7.15
150	80	7.10
Pestvidéki:	100	81
200	79	7.05
200	79	6.97 ¹ / ₂
300	79	7.01 ¹ / ₂
1500	79	7.07 ¹ / ₂
2200	78	7.07 ¹ / ₂
Hartai:	1150	77
900	77	7.-
Makói:	4300	80
500	78	7.05
Bácskai:	1550	77
Bajai:	2000	76
Bécskeréki:	1000	77
Bánsági:	1100	79
Felső-Tiszai:	200	79

Készrosz szilárdabbá lett, csekély forgalom mely lett 6.30 frtg Pest paritással adatott el.

Árpa változatlan.

Tengeri szilárd, a határidő szilárdsága folytán.

Zab 6 krig magasabb.

Erőtakarmányok változatlanok.

Határidők kezdetben lanyhan indultak, bággyadt külföldre és kedvező időjárásra később azonban ködhírekre még szilárdult, a déli zárlat azonban ismét bággyadt.

	Kötetett	Zárlat
	frt	frt
Tavaszi búza	6.75-6.80-6.76	6.76-77
Őszi búza	6.66-6.62	6.62-64
Június búza	6.66-6.62	6.62-64
Tavaszi rozs	5.73-5.75-5.72	5.72-73
Őszi rozs	5.48-5.46	5.46-48
Őszi zab	4.11-4.09	4.08-09
Tavaszi zab	4.13-4.15-4.12	4.11-12
Jun. tengeri	10.60-70	10.60-70
Repeze aug.-szept-re		

Élelmiszkek a budapesti hetivásáron, 1896. év június 9-én. (A székesfővárosi vezérigazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Halvásár a haltéren. A fővámteri, Ferenc József-rakparti és haltéri piacra — helybeli halász és halkereskedő által 30 q és vidéki kocson 9 q, összesen 34 q kevert hal hozott. A vásár élénk. Az árak métermázsánként — változatlanok maradtak.

Vízontelárusítók fizették a hal q-t: nagy 616 90-100, nem 616 40-70, közép 616 50-70, nem 616 26-40, apró 616 20-30, nem 616 12-16 frtg.

Baromfi. Hozott a fővámterre vaspályán kb. 650 db, hajón kb. 2200 db, — kocsin kb. 1300 db, helybeli árusoktól kb. 6300 darab, összesen kb. 14300 db. A vásár élénk volt. Nagyban árak páronként: tyuk 100-140, csirke 50-120, (idei kiv. —), kappan hizott —, kappan sovány —, réce hizott —, (idei —) lud öreg h —, lud (liba) új hiz. 380-540, új lud sovány 300-350, öreg —, pulyka hizott idei —, sovány 250-280, gyöngytyuk 149-150, galamb peccenyének — krig.

Az Isteán-téri élelmi piacra élő baromfi helybeli és vidéki árusok által kb. 850 pár hozott fel, árak a következők: páronként tyuk 160-200, csirke idei 80-120, kappan hizott —, sovány —, réce hizott —, sovány —, hizott lud 600-800, sovány 400-450, pulyka hizott 500-700, sovány 350-400 krig. A forgalom élénk.

Tisztított baromfi helybeli és vidéki árusok által kb. 1000 db, árak drbja jércze 80-100, csirke 40-60 kappan —, lud hizott 300-400, félkövér 220-240, pulyka hizott 250-350, félkövér 200-250, ludmáj 1 db 20-100 krig. A forgalom élénk.

Az újvásártéri piacra felhozott a szokott községekben vasp. kb. 700 db, kocsin 400 db, gyalog-árusok 340 db, helybeli árusok 500 db, összesen 2340 db baromfi. A forgalom élénk. Az árak páronként következők: tyuk 120-150, csirke 50-130, idei —, hizott kappan —, sovány —, hizott réce —, sovány réce 110-160, hizott lud (liba) 300-400, sovány lud 200-250, hizott pulyka —, sovány pulyka —, gyöngytyuk —, galamb peccenyének — krig.

Tojás. Hozott a fővámterre vasp. kb. 57,000 db, hajón kb. 22500 darab, kocsin kb. 60,500 db,

helybéli árusoktól 26,500 db, összesen kb. 17,6500 db. A vásár élénk. Nagybani árak: 1 láda friss (1440 db) 2300-2400 kr., 100 db 180-200 kr., tojás meszes 1 láda (1440 db) ----- k., 210 db ----- kr., 1 db ----- krig.

Az újsársáti piacra felhozott a szokott községek vasp. kb. 12000 drb, kocsin 41000 drb, gyalogárusok 3000 drb, helyb. árusok 27000 darab, összesen 85000 darab friss tojás. A forgalom élénk. A következő árak jegyzettek: friss tojás 1 drb 2---2, 100 darab 170-180, 40 krért 21-24 drb, 1 láda 1440 drb 2300-2400, meszes tojás 1 db ----- 100 -----, 40 krért ----- db, 1 láda 1440 drb ----- krig

Zöldség. Hozott a Ferenz-József-rakpartra vasp. 400 q, hajón 100 q, kocsin 100 q, helyb. árusok kb. 700 q, össz. kb. 1300 q vegyes zöldség. A vásár élénk. Nagy. árak sárgarépa 100 cs. 120 500, 1 q 550-600, petrezselyem 100 cs. 120 500, 1 q 500-600, zeller 100 db 40-80, karalábé 100 db 80-250, vöröshagyma 100 db 30-70, 1 q 500-600, fokhagyma 100 f. 40-80, 1 q 1200-1400, fehérrépa 100 darab -----, fejeskáposzta 1 q ----- krajezárig, vörösrépa 100 darab 60-150 krajezárig, fejeskáposzta 100 darab -----, kelkáposzta 100 db 50-150, vö öskkáposzta 100 db -----, fejes saláta 100 db 50-150, kötött saláta 100 db 30-120, burg. belföldi 1 q 200-250, külföldi -----, fekete retek 100 db 40-160, hónapos retek 100 csomó -----, Ugorka s. való 100 db 400-1000, tök 100 db 3500-7000, zöldbab 1 kg. 30-70, zöldborsó 1 kg. 7-10, zöldborsó fejlett 1 l. 14 30 krig.

Felhozott az újsársáti piacra a szokott községekben k. 162 q, gyalog és helyb. árusok által 15 q, vasp. 180 q, összesen mintegy 357 q vegyes zöldség. A forgalom élénk. Árak a következők: Burgonya 1 zsák 60-110, 1 q -----, fejeskáposzta 100 db -----, vöröskáposzta 100 db -----, kelkáposzta 100 db 60-100, paradicsom 100 db -----, 1 puttony -----, fejes saláta 100 db 50-100, kötött saláta 100 db 50-100, ugorka savanyítási való 100 db -----, ugorka savanyú 100 db 150-180, zöld paprika 100 db -----, zöldbab hüvelyes 1 kg. 30-40, 1 zsák -----, zöldborsó héjas 1 kg. -----, zöldborsó fejlett 1 liter 16-40 krajezárig.

A Hunyady-téri piacra felhozott kocsin 40 q, gyalogárusoktól kb. ----- q, helybéli árusoktól kb. 200 q, össz. 240 q; élénk forgalom mellett a következő árak jegyzettek: burgonya 1 zsák 60-300, 1 q 200-600 id. burgonya 100 db -----, vörös káposzta 100 db -----, kelkáposzta 100 db 80-140 paradicsom 100 db -----, 1 puttony -----, fejesaláta 100 db 120-180, kötött saláta 100 db 80-120, ugorka sav. való 100 db -----, savanyított 100 db -----, zöld paprika 100 db -----, zöldbab hüvelyes 1 kg. -----, zöldbab hüvelyes 1 zsák -----, zöldborsó héjas 1 kg. -----, zöldborsó fejlett 1 liter 16-30 krig.

Gyümölcs. Hozott a Ferenz-József-rakparti piacra vaspályán kb. 200 q, hajón kb. 100 q, kocsin 50 q, helybéli árusok által kb. 200 q, összesen kb. 550 q vegyes gyümölcs. A vásár élénk volt. Nagybani árak: Fajalma 1 q -----, köz. alma 01q 2000-3000, fajsörte 1 q -----, közönséges költe 1 q -----, köz. dió 1 q -----, szilva magvaváló 1 q -----, szilva vörös 1 q -----, szilva aszalt 1 q 1200-1600, cseresznye faj köz. 300-3500 cseresznye ol. 1 q 2000-3000, meggy faj 1 q -----, meggy köz. 1 q -----, mogyoró 1 q 1800-2600, gesztenye belföldi 1 q -----, gesztenye olasz 1 q -----, narancs 1 láda -----, citrom 1 láda 450-550, füge 1 kg. 15-16 krig

Az újsársáti piacra felhozott a szokott községekben vaspályán kb. 2 q, kocsin kb. 2 q, gyalog és helybéli árusok 5 q, összesen 11 q vegyes gyümölcs. A forgalom élénk. Árak a következők: Fajalma 100 db -----, 1 kg. -----, 1 db -----, közönséges alma 100 db -----, 1 kg. 17-18, 1 db 1-2, szőlő csemegé 1 kg. -----, szőlő köz. 1 kg. ----- kr, cseresznye köz. 1 p. 1 2-24, cseresznye faj 1 l. 30-40 krajezárig.

A Hunyady-téri piacra felhozott a szokott községekben vaspályán ----- q, kocsin 25 q, helybéli és gyalogárusoktól kb. 15 q, összesen kb. 40 q vegyes gyümölcs. Közép forgalom mellett árak a következők: fajalma 100 db -----, 1 kg. -----, 1 db 4-7, köz. alma 100 db -----, 1 kg. -----, 1 db ----- kr, cseresznye, faj 1 kg. 24-40, cseresznye faj, 1 l. 18-32, cseresznye, köz. 1 kg. 10-18, cseresznye köz. 1 l. 8-16 kg

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület Mester-utca, 1896. június 0. A székesfőv. vásárigazgató-ság jelentése a „Köztelek” részére). Felhozott a szokott községekben 175 szekér réti széna, 32 szekér muhar, 28 szekér zsupszalma, 14 szekér alomszalma, ----- szekér takarmányszalma, ----- szekér tengeriszár 15 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbüköny, köles stb.), 1700 zsák szezcska. A forgalom gyenge. Árak q-ként a következők: réti széna 245-280, muhar új 230-270, zsupszalma 210-235, alomszalma 115-135, takarmányszalma -----, tengeriszár -----, sarju -----, szalmaszezcska 190-215, új széna 160-180, luczerna új 160-200. Összes kocsiszám 280, súly 224,800 kg.

Állatvásárok.

Budapesti szurómarhavásár. Junius hó 9-én. A székes fővárosi közigazgató és marhavásári igazgató-ság jelentése a „Köztelek” részére.)

Borjuvásár élénk, birkavásár vontatott lefo-lyásu volt.

Felhajtott: 1431 drb belföldi, ----- drb galicziai, ----- drb tiroli, 74 drb növendék élős borju, ----- drb élős bárány; ----- drb belföldi, ----- db galicziai, ----- drb tiroli, ----- drb bécsi, ----- drb növendék borju, ----- drb öltött bárány, ----- db élős kecske.

Árak a következők. Élős borjuk: belföldi ----- frtig, kivételesen ----- frtig dbonkint, 30-45 frtig, kivételesen 47 frtig sulyra, növendék borju 17-32 frtig, kivételesen ----- frtig drbonkint, ----- frtig sulyra. Öltött borju: belföldi -----, tiroli ----- frtig, galicziai ----- frtig, növendék borju ----- frtig dbonkint, bárány ----- frtig, bécsi ----- frtig sulyra Élős bárány 4-----7----- forintig páronként. Öltött kecske ----- frtig páronként, kivételesen ----- frtig.

Bécsi vagómarhavásár. 1896. június 8. (A bécsi marha- és huspénztár jelentése a „Köztelek” részére.)

Összes felhajtás 5672 db. Ebből magyar 3325 db galicziai 1414 db, bukovinai 175, németországi 758 db, hizott 4639 db, legelő ----- db, fiatal 1033 db, ökör 4323 db, bika 581 db, tehén 665 db, bivaly 103 db.

A szombati vásárra 621 dbot hajtottak fel. A lefolyt kedvezőtlen vásárok sorozatában a mai vásár volt a legrosszabbnak mondható. Egy 5260 dbból álló felhajtás még a legnagyobb nyári szükségletnek is sok, annál is inkább sok a most még nem egészen előrehaladott időnyre. A mult nagy felhajtásokról visszamaradt nagy hus és állatkészlet újólag tetemes árcsökkenéseket idézett elő. A vásár igen vontatott volt s még a legalacsonyabb árak sem voltak képesek a vételkedvet élénkíteni. Sok száz darab eladatlan maradt.

Árak: prima magyar 30-32 (33) frt, szekunda 26-29 frt, tertia 23-25 frt. Galicziai prima 30-33 (-) frt, szekunda 27-29 frt, tertia 24-26 frt. Német prima 33-35^{1/2} (36), szekunda 29-32, tertia 26-28 frt. Legelőmarha: szerb és magyar 22-27 é. s., rossz minőségű ----- frt é. s. Bika 21-30 frt é. s., tehén 19-29 frt é. s., bivaly 18-23 frt é. s. (Kizárólagosan élősulyra, minden % levonás nélkül történnek. Az értékesítésben kitüntetett árak ugy értelmezendők, hogy egy és ugyanazon eladó, a jobb minőségű állatok kg.-jáért p. o. 40 krért, a kiverésért pedig 35 krt kap.)

Egyes eladások:

Magyar hízó ökrök.

Eladók:	Ar	Ar
Blau testvérek, Temesvár	32	30
Hacker L., Sopron	32	29
Hacker Miksa, Sopron	30	23
Hacker & Engel, Győr	29	28
Józsefv. spirítuszínómitógár, Temesvár	31	29
Lőw Sámuel, B.-Szt.-György	26	---

Erdélyi hízó ökrök.

Eladók:

Voith Gergely, Deés	31	29
---------------------	----	----

Német hízó ökrök.

Eladók:

Blau testvérek, Temesvár	35 ^{1/2}	38 ^{1/2}
Neumann testvérek, Arad	35	---

Az alsó-ausztriai helytartóság elrendelte, hogy f. é. április hó 25-től az eddig minden hét hétfőjén megtartott vesztégyvásár ezentúl szombaton tartassék meg. A vesztégyvásárra felhajtható állatok a vásárt megelőző pénteken kell, hogy rendeltetésük helyére megérkezzenek. Az eddig elzárolt megyék közül április hó 1-től kezdve további rendelkezésig csakis a következő vármegyék vannak száj- és körömfájás miatt zár alá helyezve és csakis ezen vármegyékből nem hajthatók fel állatok a vásárra és pedig: Baranya, Liptó, Nógrád, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Sopron, vármegyékből és Sopron sz. kir. városból. Az itt elő nem sorolt vármegyékből az ismeretes feltételek mellett állatok szabadon szállíthatók a vesztégyvásárra.

Bécsi sertésvásár. 1896. június 3-án. Be lett jelentve: 10101 drb. Felhajtás: 3573 drb fiatal sertés, 6268 drb kövér sertés, ----- drb rideg sertés. Összesen: 9841 drb.

A keresletet meghaladó felhajtás, valamint a nyomott zsirák miatt az üzlet igen lanyha volt.

Árak kilónként elősúlyban fogyasztási adónélkül: prima 41-42 (43-) kr., közepes 39-40-, könnyű 36-38 kr., fiatal sertés 33-41 kr.

Bécsi szurómarhavásár. 1896. június 3-án. Felhozott: 3561 borju, 2396 élős sertés, 910 kizsigerelt sertés, 175 kizsigerelt juh, 682 bárány.

A borjuvásáron az irányzat és az árak változatlanok. Kizsigerelt sertések, miután szerbiaiak a vásáron nincsenek, szilárdan irányzottak árjavulással. Többi áru változatlan.

Árak kilogrammonként: kizsigerelt borju 40-46 kr., prima 48-56 kr., primissima 58-62 kr., élős borju 36-42 kr., prima 44-48 kr., primissima 50-53 (-) kr., fiatal sertés 33-41 kr., kizsigerelt sertés nehéz 46-50 kr., süldő 44-58 kr., kizsigerelt juh 30-44 kr., bárány páronként 5-12 frtig.

Bécsi juhvásár. 1896. június 3-án. Felhajtás: 2241 drb juh.

A szállítók tartózkodása folytán a vásár lanyha. Árak névlegesek.

Árak: export juh páronként 17-20-, raczka -----, selejtes juh 14-16.

Párisi juhvásár. 1896. június hó 8-án. Felhajtás: 18034 drb juh.

Irányzat rossz.

Szerkesztői üzenetek.

J. M. Közérdekű közleményeknek díjtalanul adunk helyet. Ezt is szívesen közöltük.

Dr. J. B. Budapest. Az orsz. chemiai intézet és vegykeresleti állomás a földművelésügyi miniszterium palotájában van. Minden elemzésre vonatkozó felvilágosítás végett legezelszerűbb hozzáfordulni, nyomtatványban közölnék mindent.

B. Z. Ungvár. Ha ezekért nem közöltük, kéziratát meg nem őriztük.

R. L. Alberti-Irsa. A Vásáreszarnok-Ellátók Szövetkezetének alapszabály-tervezetét és aláírási ívét elküldöttük. A kiállításán az olajgyártó-gépek a gépcarnokban vannak. Egyik kérdésére levélben válaszoltunk.

Az Orsz. magyar gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: Gróf Dessewffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Geza, Galoczy Károly, dr. Hagara Viktor. Főszerkesztő és kiadásáért felelős: Forster Géza az O. M. G. E. igazgatója. Felelős szerkesztő: Szilassy Zoltán az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. Társszerkesztő: Jeszenszky Pál.

Országos gazdasági gépek.

Gőzcséplők

Szigoruan a magyar gazdasági viszonyokhoz alkalmazott gyártmányok.

Az összes gazdasági gépet tartalmazó árjegyzékkel, szakbavágó felvilágosítással és tanács-csal, árak és feltételek köz-lésével szívesen és díjmentesen szolgál

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR

részvény-társulat.

Gyártelep: Budapest, külső váci-út 7.

Csimre ügyelni tessék!

Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet.

BUDAPESTEN, VIII., József-körut 8.

Elnök: TELEKI Géza gróf. Alelnök: CSÁVOSSY Béla.

Igazgatósági tagok:

ANDRÁSSY Géza gróf, AHSBAHS LEO lovag, DESSEWEFFY ARISTID, KOMJÁTHY Béla, PÉCHY TAMÁS, ROTHKUGEL ARNOLD lovag, RUDNYÁNSZKY Béla, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZTÁRAY ISTVÁN gróf, SZÓNYI ZSIGMOND, TELEKI SÁNDOR gróf.
Vezérigazgató: SZÓNYI Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölesönös Biztosító Szövetkezet már a múlt évben életbeléptette azon reformokat, melyeket a gazdasági világ óhajtott. Az

épület- és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívüli olcsó díjtételei folytán tetemes megtakarítást tesz lehetővé: csakis a tiszta díjat számítja, minden más illeték kizárásával. A károk a leggyorsabban a legszolidabb alapon, a felek teljes megelégedésére rendeztetnek.

A jégkárbiztosítás

a szövetkezetnél a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. Ugy itt, mint a szalmás eleség és takarmánykészletek biztosításánál a gazdasági egyesületek tagjai jelentékeny kedvezményben részesülnek.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszagadják, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlatban biztosítanak, 10% engedményt élveznek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten, (József-körut 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Eladó

1297

magyar gulyabeli jószág.

Pusztá-Turpásztón és Csodaballán eladó uradalmi czélokra alkalmas 100 darab felerészben saját tenyésztésű, felerészben erdélyi 1 1/2 éves

tinóborju,

párban vagy súlyra.

Ugyanott 48 darab saját tenyésztésű, kiváló szép, mezőhegyesi keresztesű 2 1/2 éves Csáky fajúszó, többször díjazott szüggulyából.

Felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Kenéz Zoltán, Turkeve.

1847/1896. sz.

Tenyészállat árverés.

Folyó évi június 15-én a munkácsi gazdasági udvarban

46 db pinzgauer és

7 „ allgauer növendék marha, továbbá

14 „ öregebb selejtezett tehén,

28 „ egy- egész 4 éves csikó kerül árverezés útján

eladásra.

Munkács, 1896. május hó 31-én.

Az uradalmi igazgatóság

Munkácsen. 1312

A Zalathnai kénkovand ipar r. t.

Brassói kén-sav- és műtrágyagyára

ajánl: mindennemű száraz és könnyen szórható **superfoszfátot, répa-, szőlő- és árpátrágyát, Thomas-salaklisztet, chilisalétromot, kén-savas ammóniákat és minden egyéb műtrágyát** azavatolt beltartalommal.

Felvilágosításokkal és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál

a gyárvezetőség Brassón, valamint a központi iroda

BUDAPEST IV., Bécsi-utca 5. szám.

Magyar királyi államvasutak.

57403/96

(Gyula-városerdő megállóhely megnyitása.)

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint a csaba-nagyváradai vonalon, Gyula és Sarkad állomások között lévő Gyula-városerdő feltételes megállóhely a személyforgalom részére legközelebb megújított.

Ezen megállóhelynek Gyula és Sarkad állomásokkal való szomszédos forgalmában az 1-ső Biczerei tanyák és Kötégyán állomásokkal való forgalom pedig a 2-ik szomszédos forgalmu menetdíjak lesznek fizetendőek.

A távolsági forgalomban a menetdíjak a tényleges kilométer távolságok alapján állapítottak meg.

Budapest, 1896. május hó 21-én.

Az igazgatóság.

Magy. kir. államvasutak
62702/C IV.

Nemzetközi körutazási forgalom Franciaországgal és Angliával.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint folyó é. május hó 1-én a nemzetközi körutazási forgalomban Franciaországgal és Angliával, a francia-angol-belga-luxemburgi-német-svajcz osztrák-magyar körutazási forgalmak számára külön díj-szabás lépett életbe függetlenül együtt, mely független a francia állomásokról szóló nyári menetdíj jegyeket illető díj-szabást tartalmazza.

Budapest, 1896. jun. 1.

Az igazgatóság.
(Utánnyomas nem díjaztatik.)

Fontos a mezőgazdaság, technika és ipar részére!

Amerikai

szabadalm.

aczellánczok

forrasztás nélkül

Goepfinger & Co.

szab. aczelláncz gyárból
Weissenfels, Oterkrain.

Előnyei: a forrasztott láncz felett; 1.) 2 1/3 szeres nagyok ellenállóképeség; 2.) súlymegtakarítás; 3.) feltétlen biztosság. 1294

Készít minden fajta láb vagy békólan-czokat, továbbá felszerelt lánczokat, u. m. tehén, ló, kutya, rud, saraglya lánczokat stb. 1'8—6'5 m/m vastagságban.

Kapható minden nagyobb vaskereskedésben.

A legelterjedtebb néppárti heti élelzap, változatos szöveggel, mulattató eredeti képekkel, a politikai romlott korszakellenek szatyra és gúny által ostromozott heti eseményeivel, versekkel, adomatárral, kép-, szám-, sakk- és szórjévtényekkel és sok más mulattató dologgal.

Szerkesztő: MARKOS GYULA.

Előfizetési ára: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyed évre 1 frt.

A szegényebb, de olvasni szerető közönség számára a „HERKÓ PÁTER” népies kiadását egész évre 2 frtért, negyed évre 50 krért küldjük.

A „HERKÓ PÁTER” töt nyelven is megjelenő heti élelzap egész évre 2 frt, fél évre 1 frt, negyedévre 50 kr.

Március hó óta német nyelven is megjelenik a „HERKÓ PÁTER” heti élelzap.

Naptárak, magyar, német és töt nyelven, az idő előrehaladottságánál fogva már csak 20 kr. darabonkint.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, IV. kerület, Zsibárus-utca 7-dik szám.

Magyar kenderből készült,
legjobb minőségű
gazdasági kötőneműeket,
ajánl a
BLEIER és WEISZ,
kötélgári cég Budapest.

Raktár és iroda: Károly-körut 9. szám, a gróf Hadik-Barkóczy féle házban.
Gyártelep: **Hajtsár-ut 7307. sz.**

Ajánlásra méltó tárgyak: **torna-eszközök, Cocos futószőnyegek, lábtörők, ruhaszáritó kötelek,**

lőhálók,
kézitáskák stb. továbbá gazdasági cikkek u. m.: **istráng, kötőfék, rudaló gabonaszákok, vízhatlan ponyvák, itató és tüzi vedrek, kender-tömlők, hevederek, kender-kőcz** stb. a legújnyosabb eredeti gyári áron.

Videki megrendelések pontosan esaközöltetnek.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentesen küldetik.

Magyar királyi államvasutak.

6682. Cl. szám.

Hirdetmény.

(Ösztrák-magyar vasuti kötelek díjszabási pótlék életbeléptetése.)

Az ösztrák-magyar vasuti kötelek II. rész 1. díjszabási füzetéhez f. é. július hó 1-től a III. számú pótlék fog életbe lépni, mely tartalmazza:

1) az egyrészt a magyar állomások, másrészt pedig a cs. k. szab. aussig-telepici, a cseh kereskedelmi (IV. vonal) a cseh északi, a kiz. szab. buschtéhadi vasut, a cs. kir. ösztrák államvasutak, a cs. kir. ösztrák északnyugoti- és délszak- német összekötő vasuti-állomásai közötti forgalomban módosított díjtételeket,

2) az áruforgalmi korlátozásokra vonatkozó határozmányok módosítását,

3) állomásnevek megváltoztatását,

4) díjtételek helyesbítését.

Ezen pótlék példányai a részes vasutak igazgatóságánál már legközelebb megvehetők lesznek.

Budapest, 1896. május 23-án.

Magy. kir. államvasutak egyttal a részes vasutak nevében is.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Ujonnán szabadalmazott
=GIGG=
egyfogatu kocsi oszágutakra.
Legjobb legolcsóbb kétülésű egyfogatu kocsi
A legrosszab uton is lehet használni.

Ára 130 forint.

Sok fényes elismerő
1318 levél.
Prospectus kimerítő
leirással ingyen és
bérmentve.

J. WEIGL, Prerau
Raktár: Wien, I., Nibelungengasse 4.

Lapunk bekötési táblája

1 frt 36 krért (portómentesen)

kapható kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában, Budapest, Üllői-ut 25. (Köztelek.)a következő **gazdasági szakmunkák és regények** leszállított áron kaphatók:

<p>A mezőgazdaságról és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. törvényczikk, a végrehajtására vonatkozó miniszteri rendelet, magyarázatokkal el- látva, egy füzetben. Ára bérmentes küldéssel 1 frt 10 kr.</p>	<p>Magyar Gazdasági Czimtar nagy negyedalak, 36 iv terjedelemben. Tartalmazza az összes gazd. egyesületek, gazdakörök, földbirtokosok, uradalmak, hitbizományok, bérlők, gazdatisztek, erdészek pontos és legmegbízhatóbb czimeit. Miatán az összes gazdasági egyesületek tagjainak névsora a lakhely és utolsó posta pontos megjelölésével benfoglaltatik, a gazdasági egyesületeknek és kereskedő világnak nagyon ajánlható. Ára füzve 7 frt, kötve 7 frt 50 kr.</p>	<p>A sertés javítása és hizlalása gazdak és hizlalók hasz- nátára. Irta: K. Ruffy Pál uradalmi főtiszt. Ára portómentes küldéssel 1 frt 10 kr.</p>
<p>A mesterséges borok készítésének forgalomba hozatalának tilalmáról szóló Törvény. Magyarázó jegyzetekkel el- látta: Dr. Lónyay Ferencz. Ára 80 kr.</p>	<p>Igen érdekes regények leszállított áron:</p> <p>NEM SZABAD SZERETNIE. Irta: Bodrogi Lajos. Ára portómentesen megküldve 1 forint helyett 40 krajczár.</p> <p>AZ ERDÉSZ UR FIA. Elbeszélés. Theurriet Andréól. Ára portómentesen megküldve 1 frt hely. 40 kr.</p> <p>BELLA. Irta Anna Vertua Gentile. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.</p> <p>MI A SZERELEM? Arab regény, irta: F. Marion Cawford. fordította: Fáy J. Béla. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 kr.</p> <p>EGY CSODAEMBER KALANDJAI. Irta Conan Doyle, fordította Fáy J. Béla. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 kr.</p> <p>A MALOM TÖRTÉNETE. Irta Suder-mann. Ára portómentesen megküldve 1 frt. helyett 40 kr.</p> <p>ANGYAL ÉS ÖRDÖG. Irta Mathers Helén. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.</p> <p>BONDA MIKLÓS. Irta Virág Gyula. Ára portómentesen megküldve 1 frt helyett 40 krajczár.</p>	<p>A mezőgazdaság és mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII-dik törv.-czikk alapján összeállított: I. Katé községi mező- és hegyörök számára. Ára portómentes küldéssel 20 kr.</p> <p>II. Katé az uradalmi csószók számára. Ára portómentes küldéssel 20 kr. Összeállította: dr. BALKAY BÉLA. Mindkettő csinos zsebkönyvalaku keménytáblába van kötve és 20 oldalas jegyzék-naplóval ellátva.</p>

Hirdetési ár 15 szög 30 kr., ezen felül minden szög 2 kr., feltűnő betűkkel 4 kr. Czim közlésénél minden beiktatásnál 30 kr. bélyegilleték.

KIS HIRDETÉSEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom terményei, továbbá állást keresők és adók hirdetésményei vétetnek fel a kedvezményes rovatban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Betöltendő állás.

Egy nőtlen gazdatiszt alapos szakismerettel, valamint egy gazdasági írnok, ki legalább is két évig nagyobb gazdaságban alkalmazva volt, azonnal felvétetnek Lichtenstein Jenő bér gazdaságában Csabrendeken Zalavármegyében.

1308

Ispán, nagyobb praxissal, ki a könyvelésben is jártas, s a ki a magyar és német nyelvet szónban és írásban tökéletesen és a szláv nyelvet némileg bírja, teljes ellátás és megegyezés szerinti évi fizetés mellett azonnal felvétetnek. Továbbá egy gazdasági iskolát végzett, gazdasági gyakornok, ki a magyar és német nyelvet, illetve valamely szláv nyelvet beszéli, teljes ellátás mellett azonnal belépésre kerestetik. Az uradalom több mint 2000 hold szántóföld, s több majorból áll, belterjesen kezeltetik, s mindenmü állattenyésztés üzetik. Ajánlatok Tarisch Kajetanhoz Bars-Füss küldendők.

1305

A taáp-szt-miklósi bér gazdaságban július 1-én alkalmazást nyer egy szorgalmas, becsületes, nőtlen gazdatiszt, ki a cséplésnél felügyel, a magtárt kezeli s az ezzel összefüggő számadásokat elkészíti. Évi fizetés 600 forint, lakás, fűtés, világítás. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal, melyek vissza nem küldetnek Szántó Ödön, Győr-Asszonyfa címre küldendők.

1317

600 holdas birtokomra ispánt keresek, évi fizetése 400 frt készpénz, buza 8 hl., rozs 8 hl., árpa 4 hl., kukorica 4 hl., tüzifa 8 m., kukoriczaföld 2 hold. Tehentartás 1 d. nyári és téli. Szabad lakás külön ispánházban. A szőlészet és borászathoz értékek előnyben részesülnek. Az állás augusztus 24-ikén elfoglalható. Bizonyítványok nem küldetnek vissza. Jelentkezhetni Szalay Imre orsz. gy. képviselő tulajdonosnál Lelle déli vasuti-megállópodásihelyen.

1322

Állást keresők.

Házvezetőnek, avagy német bonnénak, ki a fehérvarrás és a háziruha kijavításához kitűnően ért, ajánkozik egy izr. nő, szerezni feltételek mellett, Czim e lap kiadóhivatalában.

1179

Gyakorlatilag képzett gazdász, nős, gyermektelen, jelenleg is ispáni állásban több évekről jó bizonyítványokkal rendelkezik, ispáni vagy nagyobb gazdaságban gazdai állást keres f. évi július 1-sőre. Beesés megkereső levelet „Ispán” címen Mezőkövesháza (Csanádmegye) kérek. 1325

30 éves, nős, keresztény, 8 évi belterjes gyakorlattal bíró végzett gazdász, megfelelő állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

1327

Fiatal 27 éves okleveles gazda, ki már 7 év óta nagyobb uradalmakban mint tiszt működött, keres melőbbi belépésre megfelelő állást. Elfoglaló oly segédtszti állomást is hol előmenetele biztosítva lesz. Szíves ajánlatok „K” jegy alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

1300

Jó családból származó 23 éves fiatal ember több évi gyakorlattal, mint gazdasági írnok-ellenőr óhajtaná azonnali belépésre alkalmaztatni. Czim a kiadóhivatalban.

1309

Erdélyi és a hazai gazdaságban jártas, gazd. és tejgazdasági iskolát végzett, kellő gyakorlattal bíró gazdatiszt ispáni állást keres. Megkeresések Osvald-u. 3. sz. „X.” alatt Vácot.

1326

Rendelkező gazdatiszt, hosszú és kitűnő bizonyítványok, előkelő referenciákkal ajánkozik. Illető nős, két gyermek atyja, keresztény, hadmentes, magyar és német nyelvet szónban és írásban bírja, praxisának legnagyobb részét nagy és intenzíven kezelt industrialis uradalmakban töltötte, elismerő levelet nyert szak- és okos- és czukarraipa termelésért; huzalási eredményeit igazolhatja: az állattenyésztés minden ágában, különösen a tehénészet körül nagyrészt tapasztalatokat szerzett, termelői kultúránövények értékét és mennyiségét szakszerű földmiveléssel emeli, ismeri a műtrágyák fény- és árnyoldalt; általa vezetett uradalom fatüzelésre berendezett téglafőzőjét olcsón szénrekonstruálta, ezáltal a régiót 5%-al keveshette. Ajánlattevő június és július bármely ünnep- vagy vasárnapján saját költségén mutatkozik be Budapesten. Czim a kiadóhivatalban.

1324

Állatok.

Simmenthali telivér bikák,

bevezetve az országos törzskönyvbe eladásra vannak felállítva a

Concóhái tehenészetben

1¹/₂—2 évesek, áruk élősúlyában levonás nélkül 45 kr., kilogrammja.

1328

Vegyesek.

Élő sövény. Gleditschia (korona tövis) csemeték ezre 4 frt. — Gleditschia magvak, szőlőgyökörknél árjegyzék bérmentve. Czim a kiadóhivatalban.

893

Bérlés Baranyában

1200 kat. hold fundus instructussal Szeptemberre átadandó. Czim a kiadóhivatalban.

1073/a

Nagy bérlés 4600 holdas, október 1-től 25,000 frtért tíz évre kiadó. Földadókat a tulajdonos viseli. Czim a kiadóhivatalban.

1315

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 év közl 1000 készpénzben. Birtokos felmondhat bármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csakely kamattal tölke törlesztetik. Lebonnyítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költségek. Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő enkaia telekkönyvi kivonat, kataszterelv. Konverziós bélyeg- és illetékmentes. Czim:

Ingtalan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet. Budapest, Váci-körút 39. sz. Legnagyobb ingatlan- és Jelzalog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedüli, mely hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Egy Claython és Schuttlevorth-féle 4-üregű gőzcseplő gép (kazán és cseplő) jó karban, használható állapotban eladó 1300 forintért. Eredeti ára 3300 frt volt. Értekezhetni a tulajdonosnál Szalay Imrével Lelle (Somogy megye) délvassüti-megálló.

1323

Birtok

azonnal bérbeadó kedvező feltételek alatt 900 hold közel vasúthoz Vas megyében. Czim a kiadóhivatalban.

1267

A magyar gazdatisztek és erdőtisztvisztek egyesülete ajánlja a t. cz. földbirtokos és bérlő uraknak allasközvetítő osztályánál bejelentett tagjait elhelyezésre. Az ez ügyben való felvilágosítások és közvetítések díjmentesek.

Mezőgazd. és erdőszelvény foglalkozók nyugdíjintézete. Eszközöl biztositásokat: nyugdíjra, rokkantsági díjra és özvegyi díjra, mezőgazdasági, erdőszelvényi és ezekkel rokon foglalkozásu egyének számára a legelősebb díjtételekkel, mert nem nyereszkesedésre alakult vállalat. Kivánatra alapszabály díjtáblázzal és bővebb felvilágosítással szolgál az iroda: Budapest, IX. kerület, Lónyay-utca 7. sz. alatt.

Bérlés kerestetik 500—800 holdig, nem messze Budapesthez. Czim a kiadóhivatalban.

1073/b

Birtok Sopron megyében osztoskodás miatt azonnal eladó, 79 hold kitűnő szántó és rét, kis kastély és kellő gazdasági épületekkel; a birtokért 2400 frt bért fizetnek, melyről bármikor meggyőződhetni. Közvetítő kizárva. Czim a kiadóhivatalban.

1303

Uradalom

Zágráb mellett, attól egy órai távolságra, Zágrábbal telefonnal összekötve, 1200 kat. hold terjedelmű, melyből 600 hold szántó, 100 hold rét, 500 hold szép erdő kertekkel, idei terméssel eladó. A birtokon sok fundus (élő és holt). A gazdasági épületek jó állapotban vannak, a birtok 20 év óta állandóan bérben van adva. A birtok 4—500 hold földdel megnagyobbitható. Ára 150,000 frt. Fizetés előnyös. Vevőknek felvilágosítással szolgál Jahnz Emil uradalmi felügyelő, Zágráb.

1319

Ajánljuk mindenkinek, a ki Magyarország történetét dióhéjba szorítva birni óhajlja, hogy rendelje meg a Független Újság kiadásában megjelent

Magyarország ezredéves története

Honfoglaló őseink története című könyvet, írta Alpári Lajos, mely zamatos magyarsággal tárgyalja ezredéves múltunk történetét. A könyv 8 darab szép képpel van díszítve. Ára bérmentes küldéssel 25 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban.

FISCHER J.

zsák gyári raktárában BUDAPEST Nagy-korona-utca 18. sz., vízmentes ponyvák kölcsönben, valamint új és egyszer használatban volt vízmentes ponyvák jutányosan kaphatók. Repceponyvák darabonként 3 forinttól feljebb.

1116

60—100 liter kitűnő tejet szállítok éven át naponként. Czim a kiadóhivatalban.

1307

Paraszt

socialismus.

E czimen jelent meg RUBINEK GYULA az O. M. G. E. ügyvezető titkárnak nagyérdemű tanulmánymüve hazai szociális bajaink okairól, keletkezéséről s azok orvoslásának módjairól. A füzet 1 forintért lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető, a pénz előleges beküldése mellett.

Magyar királyi államvasutak.

61166/96. számhoz.

Batta megállóhely személy forgalmában fizetendő díjak.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságától nyer, értesülés szerint Batta megállóhely Erd és Ercsi állomásokkal közti forgalomban a szomszédos forgalom 1-sőt Tétény-Diósd megállóhelylyel a 2-ik, és Budafok megállóhely és Budafok állomással a 3-ik, vonalszakaszú menetdíjak fizetendők.

A távolsági forgalomban Batta megállóhelyre az Erd állomásra érvényes menetdíjak érvényesek, megjegyeztetvén hogy ezen állomás és Bpest közötti fenálló mérsékelt áru fűzetjegyek Batta megállóhelyre is érvényesek.

Budapest, 1896. május 21-én.

Az igazgatóság (Utánnomás nem díjazatik.)

Pályázat gazdatiszti állásra.

A csanádi Székeskáptalan ezennel pályázatot hirdet egy gazdasági főtiszti állásra.

Kivántatik kitűnő elméleti és gyakorlati szakképzettség, teljes jártasság a magyar és német nyelvben, a számvitelben és az irodai teendő végzésében, mindenek fölött ügybuzgó munkás és értelmes gazdálkodás s az uradalom érdekeinek lelkiismeretes szolgálata. Erdészi szakismeretekkel is rendelkezők előnyben részesülnek. Pályázók csak róm. kath. vallásu magyar honpolgárok lehetnek.

Az intéző főtiszt járandóságai következők: 2000 frt készpénzben, 24 hl. buza és az évi tiszta jövedelem meghatározott összegén felüli jövedelem százalék engedményének felerésze, 4 drb (800 kgr.) hizott sertés, 2 drb uradalmi fejős tehén használatra, 60 km. kemény tüzifa, 32 hl. rostaalj aprójószágának, 1 szolgálati lófogat (4 ló) uradalmi kocsisal, végre megfelelő szabad lakás Sághon (Temesvár mellett), az uradalmi központi tiszt épületben. Nyugdíjra számot nem tarthat.

Pályázni óhajtók tartoznak bizonyítványaikkal, okleveleikkel és egyéb ajánlatokkal felszerelt folyamodványaikat

folyó évi július hó 20-áig

lehetőleg személyesen a csanádi Székeskáptalannál Temesvárott benyújtani. Az állás f. évi szeptember hó 1-én foglalandó el.

Temesvárott, 1896. évi június hó 1-én.

1321

A csanádi Székeskáptalan.

Bérszántás gőzekével.

A legújabb eredeti **Fowler-féle Compound gőzekkel** talajművelésre vállalkozik 527

WOLFFERNŐ gőzszántási vállalkozó,
Budapest, Kelenföld, Fowler-telep.

Cs. és kir. szab.

vizmentes szövetgyár,

legnagyobb és legrégibb az országban.

Alapított 1831.

32 kitüntetés.

ELSINGER M. J. és FIAI

BUDAPEST,

BÉCS,

V., Mária Valéria-utca 10. — I., Volksgartenstrasse 1.

VIZMENTES TAKARÓK (PONYVÁK),

kazalok, gépek, kocsi és vasúti kocsikra olcsóbb és legjobb elpusztíthatatlan minőségekben, továbbá

REPCZE-PONYVÁK, MAGGYÜJTŐ-PONYVÁK, TÖMLŐK.

ESŐKÖPENYEK és ÖLTÖNYÖK kautsukból és anélkül.

TŰZI- és ITATÓ-VEGREK, SÁTRAK, LINOLEUM.

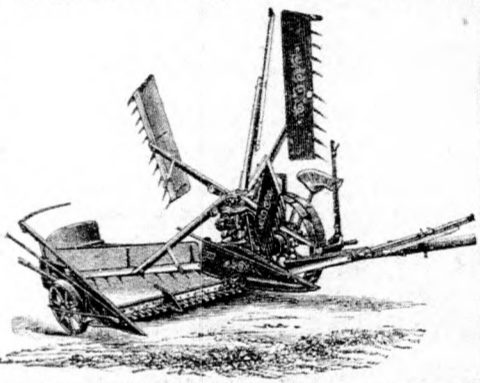
ÁRJEGYZÉK és MINTÁK INGYEN és BÉRMENTYE.
„LEGGYORSABB KISZOLGÁLÁS.”

Minden város jobb üzleteiben a mi gyártmányainkat tartják, s sziveskedjen határozottan **ELSINGER** gyártmányt kérni. 928

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivataiban
BUDAPEST,
Üllői-ut 24-dik szám.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

ALBION fűkaszálo gépek,

ALBION marokrakó aratógépek,

HARRISON Mc. GREGOR & Co.

angol gépgyárából,

melyek az összes hazai versenyeken kitüntetésben részesültek, legutóbb a turkevei és szombathelyi gépversenyeken **arany éremmel** díjazták, kaphatók

GRAEPEL HUGO gépgyárosnál,

Budapest, V., Külső Váci-ut 46. szám.

Valódi
Dr. KRÖCZER LÁSZLÓ-féle
szabadalmazott ruggyanta ojtószalagokat Dr. Kröczer László urtól személyesen jóváhagyott minőségben és nagyságban szállít

SCHMEIDLER I. N.
cs. és kir. ruggyanta és celluloidneműek gyára
BÉCS, 1228

Főüzlet: Fióküzlet:
VII/2., Stiftgasse 19. sz. | I. ker., Graben 10. sz.
Sürgőnyezim: **GUMMISCHMEIDLER.**
Egy kilogramm ára frt 10.40.

Gépolajat,
u. m.: valódi, tiszta oliva-olajat, elsőrendű, savtalanított rezece-olajat, orosz ásvány-olajat stb.

Olasz saponáriát
tisztán vastag gyökerekből őrölve. Takaró-és szekerponyvákat.

Fertőtlenítő szereket,
u. m.: karbolsav, karbolpor, creolin, zöldgálicz stb.
carbolenumot, rézgáliczot, keserűsöt csudasót, kocsiikenőt, petroleumot.
Zsákokat és ponyvákat kátrányfestékeket, fedéllakokat, műtrágyát.

A eséplőidényre gépolajat, szalonnát
és a szükséges egyéb cikkeket, előjegyzésbe véve, a megrendelő tetszése szerinti időben és részletekben szállítom.
Lucernát! Lóherét! Fűmagvakat minden czélra és minden egyéb gazdasági vetőmagvakat és gazdasági cikket és vetőmagot a **legjutányosabb áron és garantált jó minőségben.**

KRAMER LIPÓT, BUDAPESTEN,
V. ker., Akadémia-utca 10. sz.
Sürgőny-czim: „**CERES**“ Budapest.
Árjegyzékkel és részletes külön ajánlatokkal kívánatra szolgállok.
(Utánnyomás nem díjaztatik)

„PÁTRIA” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, Üllői-ut 25. (Köztelek).

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a
budapesti gyapjúaukeziókra
melyek ez év folyamán két sorozatban július és szeptember hóban fognak megtartatni. Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál
4996
HELLER M. és Tsa
Budapest, Erzsébet-tér 13. szám.

Magy. kir. államvasutak. ad. 54507/96. szhoz.
Hirdetmény.
Rajna-westf.-osztrák-magy. vasúti kötelek. Magyar-német fa- és kéregforgalom. Nyugat-német-osztr.-magy. vasúti kötelek.
Folyó évi július hó 1-én a rajna-westfalia-osztrák-magy. vasúti kötelekben 1893. évi december 1-től érvényes II. rész. 4. füzethez a II. pótlék lép életbe, mely módosítások és kiegészítések mellett új kivételes díjszabásokat tartalmaz szilva, vas, tűzállótégla üvegárak és benzín szállítására.
Ezen díjszabási pótlék közvetlen díjtételeket is tartalmazván Altenbeken, Anröchte, Beleke, Erwitte, Halle i. Westf., Hersfeld, Lippstadt, Osnabrück (Eilgutabf. és és Hann. Bahnhof), Paderborn, Sassendorf, Soest és Warstein állomásokkal való forgalomra nézve, a pótlék életbeléptetésével egyidejűleg hatályon kívül helyezettnek az alábbi díjszabásokban és azok pótlékaiban foglalt és a megnevezett állomásokkal való forgalomban fennálló összes díjtételek.
E díjszabások a következők: az 1894. évi február hó 1-től érvényes magyar-német fa- és kéregforgalom; az 1892. évi decz. 10-től érvényes nyugatnémet-osztr.-magy. köt. II. rész. 3. füzet és az 1893. évi augusztus 1-től érvényes nyugatnémet-osztr.-magy. kötelek II. rész. 4. füzet.
Az elől említett díjszabási pótlék annak idején a részes végvasutaknál lesznek megszerezhetőek.
Budapest, 1896. május 13-án.
A m. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.
(Utánnyomás nem díjaztatik.)